

Besluit CHI

Registratienummer
13.16228

Het college van hoofdingelanden van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier;

gelezen het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van 5 november 2013, nr. 13.45109;

gelet op ;

de Waterwet en de Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en het bij dit besluit behorende Watergebiedsplan Wijde Wormer, d.d. 24 mei 2013 , 13.16302;

gehoord de commissie Water & Wegen;

b e s l u i t :

1. de reactie op de ten aanzien van het ontwerpbesluit ingebrachte zienswijzen vast te stellen overeenkomstig de bijgevoegde nota beantwoording zienswijzen;
2. de waterpeilen in Wijde Wormer vast te stellen voor de aangegeven peilgebieden in de peilentabel en op de kaart d.d. 24 mei 2013, GB12_339 behorende bij dit besluit;
3. met ingang van de inwerkingtreding van dit besluit het peilbesluit Wijde Wormer, vastgesteld in 1992, 2114/91n en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland op 4 mei 1993 in te trekken;
4. te bepalen dat dit besluit in werking treedt met ingang van de dag na die van bekendmaking.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 11 december 2013,
van het college van hoofdingelanden,

de secretaris,

M.J. Kuipers

de voorzitter,

drs. L.H.M. Kohsiek

Peilentabel Wijde Wormer

Het waterpeil in de gebieden die zijn aangeven in onderstaande peilentabel en op kaart GB12_339, d.d. 1 juni 2013 wordt gehandhaafd onder de volgende voorwaarden:

Hoofdpeilgebied (peilgebied 5310-1)

In hoofdpeilgebied 5310-1 wordt een dynamisch peilbeheer gevoerd. Bij dynamisch peilbeheer gaat het vooral om (min of meer) continu te anticiperen op de actuele weersomstandigheden. Er wordt één streefpeil vastgesteld met daarbij een boven- en ondergrens. De beheerder kan op basis van zijn ervaringen actief sturen binnen de gestelde grenzen om de berging of watervoorraad te optimaliseren als dat nodig is. De marge rondom het variabele streefpeil van NAP -4,60 m wordt gevormd door een bovengrens van NAP -4,55 m en een ondergrens van NAP -4,65 m.

Westerringdijk (peilgebied 5310-2)

In dit peilgebied wordt een vast peil gehanteerd van NAP -4,20 m.

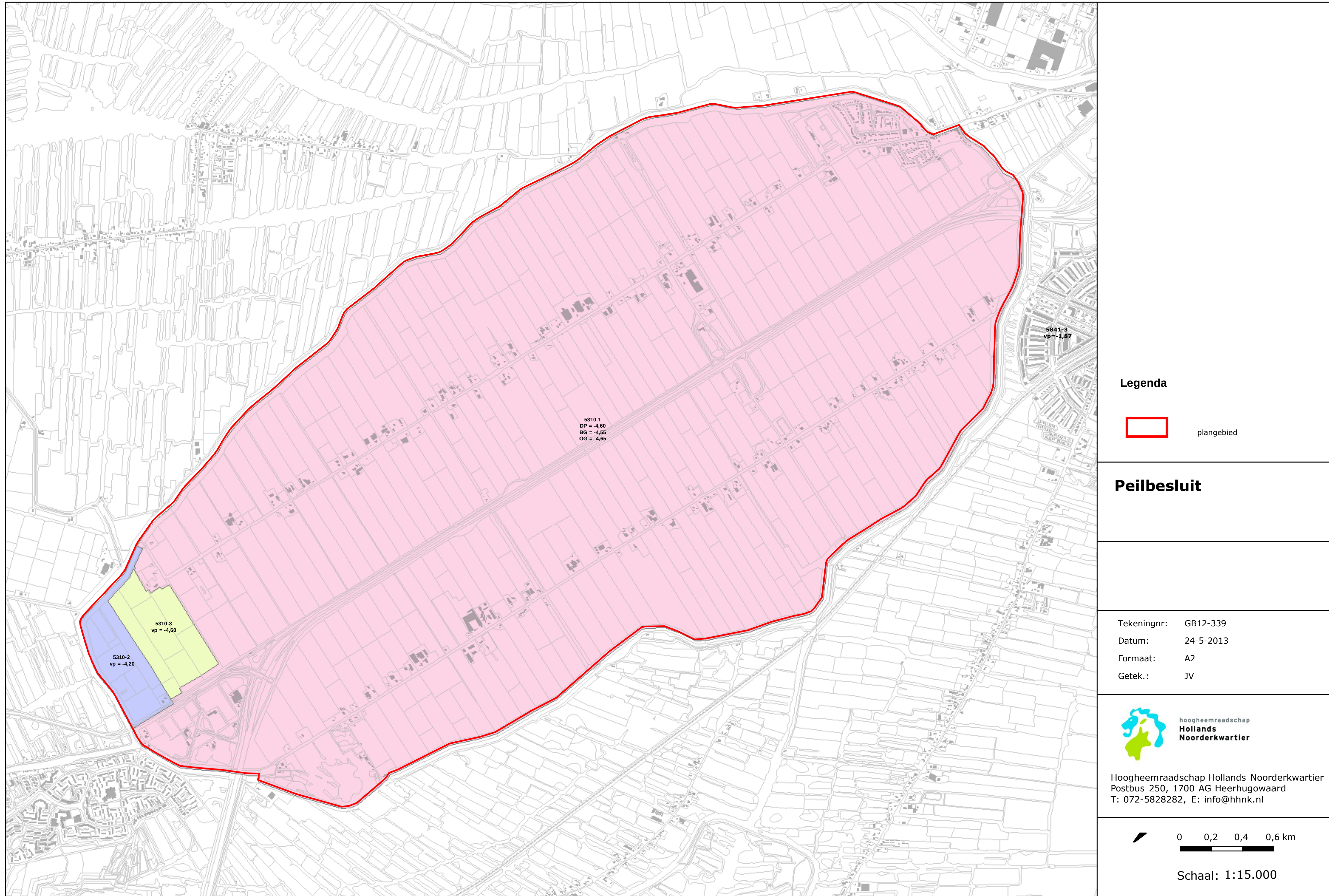
Waterbergingsgebied Wormerzicht (peilgebied 5310-3)

In Wormerzicht wordt een vast peil gevoerd van NAP -4.60 m.

Code	Toelichting op het peilgebied	Oppervlak [ha]	Soort peilbeheer	Vast peil [NAP +m]	Zomerpeil [NAP +m]	Winterpeil [NAP +m]	Ondergrens winter [NAP +m]	Bovengrens winter [NAP +m]	Ondergrens zomer [NAP +m]	Bovengrens zomer [NAP +m]
5310-1	Hoofdpeilgebied	1582	Dynamisch	-4,60			-4,65	-4,55	-4,65	-4,55
5310-2	Westerringdijk	25	Vast	-4,20						
5310-3	Wormerzicht	28	Vast	-4,60						

De code van het peilgebied wordt pas definitief bij invoer in het beheersysteem van het hoogheemraadschap.

Peilbesluit Wijdewormer

hoogheemraadschap
Hollands
Noorderkwartier

Watergebiedsplan Wijde Wormer

Toelichting bij het peilbesluit

Registratienummer
13.16302

Datum
1 juni 2013

Status
Concept D&H

Samenvatting

Aanleiding peilbesluit Wijde Wormer

Aanleiding voor dit watergebiedsplan met peilbesluit is de ouderdom van het peilbesluit van de Wijde Wormer (vastgesteld en goedgekeurd in 1993). Het hoogheemraadschap is volgens de provinciale waterverordening verplicht peilbesluiten vast te stellen en deze elke 10 jaar te herzien.

Ligging plangebied

Het plangebied ligt in de provincie Noord-Holland ongeveer 15 kilometer ten noorden van Amsterdam tussen Zaandam en Purmerend. Het is een oude droogmakerij (1624) van circa 1660 hectare groot. De Wijde Wormer maakt onderdeel uit van het Nationaal landschap 'Laag Holland'. Het grondgebruik in de Wijde Wormer is voornamelijk agrarisch. De Wijde Wormer wordt rondom begrensd door de Wormerringdijk. De polder wordt over een gehele lengte doorsneden door de autosnelweg A7 en de Noorder- en de Zuiderweg die aan weerszijde evenwijdig aan de A7 lopen.

Afweging leidt tot vaststellen praktijkpeilen

De huidige gehanteerde peilen zijn in de praktijk 'gegroeide' peilen. Dit betekent dat in de loop der jaren in overleg met de rayonbeheerder van het hoogheemraadschap situaties en peilen zijn aangepast aan de wensen uit het gebied. De praktijkpeilen zijn in feite een compromis tussen belangen die spelen in het gebied. Er zijn geen klachten of knelpunten bekend, waaruit opgemaakt kan worden dat er zich geen grote problemen voordoen met het waterbeheer in het gebied. Met deze wetenschap is besloten om voor het gehele plangebied de huidige praktijkpeilen vast te leggen in het peilbesluit.

Hoofdpeilgebied (peilgebied 5310-1)

Het type peilbeheer dat wordt vastgelegd in het peilbesluit is het peilbeheer dat in de praktijk al gevoerd wordt. Dit betekent in hoofdpeilgebied 5310-1 een dynamisch peilbeheer (zie bijlage 4). De marge rondom het variabele streefpeil van NAP -4,60 m wordt gevormd door een bovengrens van NAP -4,55 m en een ondergrens van NAP -4,65 m.

Westerringdijk (peilgebied 5310-2)

Het type peilbeheer dat in dit peilgebied wordt vastgelegd is het peilbeheer dat ook in de praktijk wordt gevoerd. Het gaat om een vast peil van NAP -4,20 m. Dit vaste peil is in de praktijk reeds tien jaar geleden ingesteld, om te voorkomen de stabiliteit van de kering afneemt.

Waterbergingsgebied Wormerzicht (peilgebied 5310-3)

In Wormerzicht wordt, net zoals in de praktijk, een vast peil vastgelegd van NAP -4,60 m. Een lager streefpeil is niet gewenst in verband met het aantrekken van kwel en een hoger peil is niet gewenst omdat de oeverbeschoeiing op het vigerende streefpeil van NAP -4,60 m is geplaatst. Een hoger streefpeil leidt daardoor bij harde wind tot het afkalven van de oevers van de plas. In de praktijk blijkt het niet mogelijk om de wens het kwelwater zo lang mogelijk vast te houden, uit te voeren. Er is te weinig ruimte om het peil te laten fluctueren.

Geen verwachte effecten peilbesluit op milieu- en omgevingsaspecten

Omdat het peilbesluit de praktijksituatie van de Wijde Wormer vastlegt zijn er als gevolg van het peilbesluit geen effecten te verwachten op de milieu- en omgevingsaspecten, zoals waterberging, waterkwaliteit, landbouw, natuur of cultuurhistorie.

Voorwoord

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is verantwoordelijk voor het waterbeheer in Noord-Holland ten noorden van het Noordzeekanaal. Noord-Holland ligt grotendeels onder de zeespiegel. Zonder vakkundig peilbeheer zouden onze steden, dorpen en polders onbewoonbaar zijn.

Peilbeheer is een complex samenspel van belangen. Binnen één gebied, bijvoorbeeld een polder, gebruiken mensen de grond voor verschillende functies, zoals wonen, recreatie, landbouw en industrie. De bewoners van zo'n gebied hebben graag een droge kruipruimte onder hun huis, agrariërs in datzelfde gebied willen een ideale (grond)waterstand voor hun gewassen en natuurbeheerders willen bijvoorbeeld de unieke plasdrasvegetatie behouden waar juist relatief hoge waterstanden voor nodig zijn.

Daarom legt het hoogheemraadschap in een integraal peilbesluit per peilgebied een streefpeil en de marges vast waarbinnen het waterpeil mag variëren. Een belangenafweging van de diverse functies binnen een peilgebied ligt hieraan ten grondslag. In het watergebiedsplan is de belangenafweging onderbouwd. Eventueel uit te voeren werkzaamheden in relatie tot het peilbesluit worden ook opgenomen in het watergebiedsplan.

Het watergebiedsplan wordt samen met het zogenoemde ontwerppeilbesluit voorgelegd aan het publiek. Belanghebbenden hebben dan zes weken de tijd om een schriftelijke of mondelinge zienswijze in te dienen. Dit wordt de inspraakperiode genoemd. Na overweging van de zienswijzen stelt het algemeen bestuur van het hoogheemraadschap het uiteindelijke besluit vast. Er is dan vervolgens nog zes weken de tijd om tegen het besluit in beroep te gaan bij de rechtbank. Gebeurt dat niet, dan is het peilbesluit onherroepelijk. Mochten er voorbereidende werkzaamheden nodig zijn om het nieuwe peil te kunnen handhaven dan worden deze in gang gezet.

Een peilbesluit geeft de bewoners en gebruikers van een gebied duidelijkheid en zekerheid over de waterpeilen die door het hoogheemraadschap worden nagestreefd. Er zijn echter omstandigheden te bedenken (extreme weersomstandigheden, calamiteiten) waarin het vastgestelde peil tijdelijk niet kan worden gehandhaafd. Het is vanzelfsprekend dat het hoogheemraadschap bij deze buitengewone omstandigheden er naar streeft om zo snel mogelijk de vastgestelde waterpeilen te herstellen.

Inhoudsopgave

Samenvatting	0
Voorwoord	1
1 Inleiding	4
2 Gebiedsbeschrijving	5
2.1 Begrenzing plangebied	5
2.2 Geschiedenis en cultuurhistorie	5
2.3 Geologie en bodem	7
2.4 Oppervlaktewater	8
2.5 Grondwater	10
2.6 Ecologie	11
2.7 Functies, bestemmingen en grondgebruik	13
3 Uitgangspunten en belangen	15
3.1 Uitgangspunten en randvoorwaarden	15
3.2 Belangen	17
4 Afwegingsproces	19
4.1 Afweging belangen	19
4.2 Verwachte effecten	20
5 Besluiten	21
5.1 Keuzeontwerp	21
5.2 Peilbesluit	21
5.3 Bestaande peilafwijkingen	21
5.4 Nieuwe peilafwijkingen	21
Literatuurlijst	22

Inhoudsopgave bijlagen		24
Bijlage 1	Proces en communicatie	25
bijlage 2	Themakaarten en onderzoeken.	29
bijlage 3	Wetgeving en beleid	32
bijlage 4	Typen peilbeheer	43
bijlage 5	Besluiten en besluitkaarten en besluit tabellen	46

1 Inleiding

Het vigerende peilbesluit Wijde Wormer is in 1992 opgesteld en in april 1993 vastgesteld (archiefnummer 2114/91n). Gedeputeerde Staten heeft het peilbesluit op 4 mei 1993 goedgekeurd (nr.93-511674). Vanwege het verlopen van de 10-jarige termijn is in 2002 gestart met de voorbereiding van een nieuwe peilbesluit. Bij de start van de procedure werd dit peilbesluit door het dagelijks bestuur van het voormalige Waterschap de Waterlanden aangehouden. Er was wel akkoord op het voorgestelde peil, maar de toelichtende tekst behoefde nog aanpassing. Na de fusie van de waterschappen in Noord-Holland in 2003 is besloten om andere werkzaamheden een hogere prioriteit te geven. Om die reden is het peilbesluit uit 1993 nog steeds het vigerende peilbesluit. Het in 2002 voorgestelde streefpeil (-4,60 m NAP) is in de praktijk wel ingesteld.

Aanleiding voor dit watergebiedsplan is dan ook de verouderde status van het peilbesluit voor het peilbesluitgebied Wijde Wormer. In dit nieuwe peilbesluit wordt de actuele situatie vastgelegd. Daarnaast wordt er rekening gehouden met de diverse maatregelen in het kader van de wateropgave.

Een watergebiedsplan omvat een beschrijving van alle overwegingen en uitkomsten van onderzoeken die leiden tot een peilkeuze en peilbeheer en/of inrichting en onderhoud van het watersysteem in het betreffende gebied. Om te komen tot een integraal besluit vindt een belangenafweging plaats zoals in het provinciaal Waterplan is voorgeschreven. Het watergebiedsplan is echter niet rechtsgeldig en daarom moet het plan worden verankerd in de verschillende beschikbare juridische instrumenten, zoals een peilbesluit of een projectplan. In bijlage 1 is de werkwijze en relatie tussen het watergebiedsplan en deze juridische instrumenten beschreven. Het watergebiedsplan dient ter onderbouwing van de besluiten.

Het watergebiedsplan start met een beschrijving van het plangebied in hoofdstuk 2. Dit hoofdstuk besteedt aandacht aan het ontstaan van het gebied tot en met de actuele situatie. In hoofdstuk 3 worden de randvoorwaarden vanuit wetgeving, beleid en plannen beschreven. Tevens zijn de verschillende belangen weergegeven. Het 4^e hoofdstuk beschrijft de gemaakte afweging. Hoofdstuk 5 geeft de juridische besluiten en het vervolgtraject weer. In de bijlagen zijn uitgebreide toelichtingen, kaarten en tabellen opgenomen.

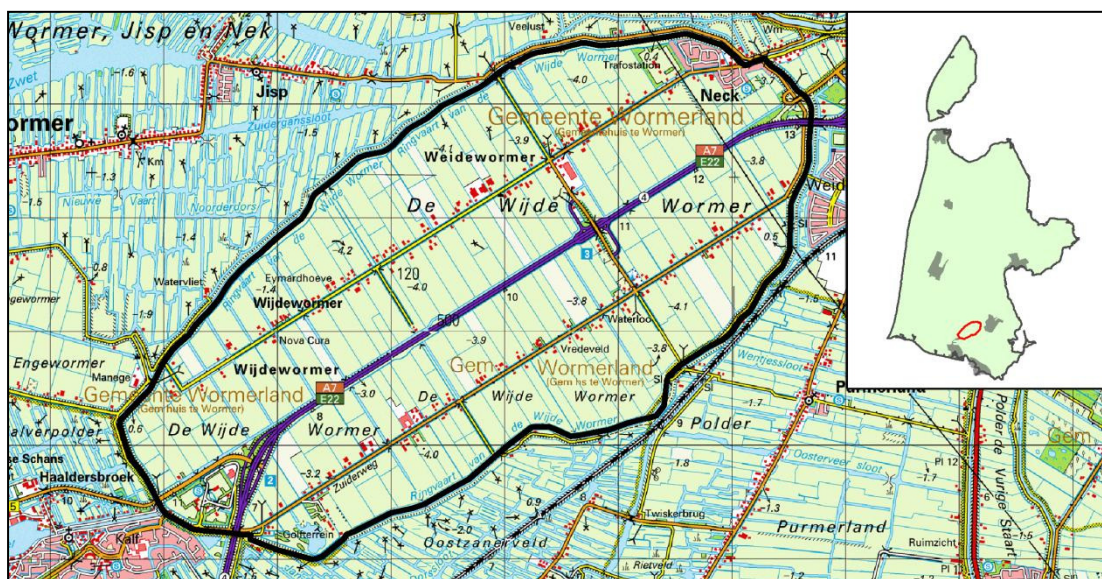

2 Gebiedsbeschrijving

In dit hoofdstuk wordt het plangebied omschreven aan de hand van een aantal relevante thema's zoals bodemopbouw, waterhuishouding, ecologie en gebruiksfuncties. De laatste paragraaf gaat in op de autonome ontwikkelingen zoals klimaatverandering, maaiveld daling en de geplande ruimtelijke ontwikkelingen.

2.1 Begrenzing plangebied

Het plangebied ligt binnen de provincie Noord-Holland ongeveer 15 kilometer ten noorden van Amsterdam tussen Zaandam en Purmerend. Het is een oude droogmakerij (drooggemalen in 1624) van circa 1660 hectare groot. De Wijde Wormer maakt onderdeel uit van het Nationaal landschap 'Laag Holland'. Ten noorden en zuiden van de Wijde Wormer liggen de relatief hooggelegen veenweidegebieden "Wormer, Jisp en Neck" en "Oostzaan". De Wijde Wormer wordt rondom begrensd door de Wormerringdijk. De polder wordt over een gehele lengte doorsneden door de autosnelweg A7 en de Noorder- en de Zuiderweg die aan weerszijde evenwijdig aan de A7 lopen. In het zuidwesten ligt een golfterrein, met daarbij het zogenaamde Natuurbad. Dit is een spoelgat dat ontstaan is na de dijkdoorbraak van 1825. In figuur 1 en bijlage b 2.1.1 staat het plangebied afgebeeld.

Figuur 1 Ligging plangebied

2.2 Geschiedenis en cultuurhistorie

2.2.1 Ontstaansgeschiedenis en vorming van het landschap

Tot aan het begin van de bedijkingen in de vroege middeleeuwen had de zee in het gebied vrij spel. In de loop van duizenden jaren werden periodes met hoge zeewaterstanden afgewisseld door tijden dat het land droog viel en plantengroei mogelijk was. Hierdoor ontstond een afwisseling van zeeklei en veen. [Lit. 27] Uiteindelijk is het oorspronkelijke veen door veenafslag verdwenen. Het meer, dat hierdoor ontstond, is uiteindelijk in de 17^e eeuw drooggelegd.

De Wijde Wormer is een ovaalvormige droogmakerij die is drooggelegd in de periode 1624-1626. Aanvankelijk verliepen de werkzaamheden zo gunstig, dat in 1625 reeds met de verkaveling kon worden begonnen. In het begin van dat jaar brak echter de Waterlandsche Zeedijk door en ook de pas aangelegde ringdijk om de Wijde Wormer bezweek. Veel werk van wat gemaakt was ging verloren. Men wilde echter in ieder geval het werk afmaken. Het werk werd hervat en in 1626 was de droogmaking voltooid. Bij een grote watersnood brak de dijk van de Wijde Wormer op 6 februari 1825 opnieuw. De polder vulde zich razendsnel met water. Een nieuwe dijk werd om de doorbraak heen gelegd, waardoor een gedeelte van het bovenland binnendijs kwam te liggen. De polder werd drooggelegd met behulp van 13 molens. Drie gangen van elk vier molens en één molen apart. De molens zijn in 1878/79 vervangen door een stoomgemaal in de noordwest hoek van de polder. Halverwege de middentocht en de dijk legde men twee parallel lopende polderwegen aan, de Noorder- en Zuiderweg. Deze dwarswegen lopen over de gehele breedte van de polder. Precies door het midden van deze twee wegen, op de historische Middentocht, ligt nu de A7. [Lit. 28]

2.2.2 Cultuurhistorische en archeologische waarden

De polder Wijde Wormer is een cultuurhistorisch zeer waardevol gebied. Doordat dit landschapstype weinig voorkomt is het van (inter-)nationaal belang. Dit komt voornamelijk door het geometrische verkavelingspatroon met het fijnmazig watersysteem van de droogmakerij. Het contrast tussen de laaggelegen rechtlijnige verkavelde droogmakerij en het hooggelegen grillige, natte veenweidelandschap en de dijk om de polder worden ook landschappelijk en cultuurhistorisch als zeer waardevol ervaren [Lit <http://chw.Noord-Holland.nl> en <http://www.archis.nl>]

Kenmerkend zijn ook de vele stolpboerderijen aan de Noorderweg en Zuiderweg. Ook de zeer grote verspreiding van deze historische bebouwing langs de lange ontginningswegen is kenmerkend. De dorpskern van Neck is op de cultuurhistorische kaart als een historische kern uit de late Middeleeuwen aangegeven. Van cultuurhistorische waarden zijn ook de nog overgebleven molens langs de boezem.

Volgens de archeologische verwachtingswaardekaart bevinden zich in Wijde Wormer enkele gebieden met een (zeer) lage trefkans op archeologische waarden (zie bijlage b 2.1.2)

Nationaal landschap

De polder Wijde Wormer maakt onderdeel uit van Nationaal Landschap 'Laag Holland'. Dit gebied ligt tussen Amsterdam, Zaanstad, Alkmaar en Hoorn. Een gebied met waterrijke veenweiden en dieper gelegen droogmakerijen. In 2004 kreeg de regio de status van nationaal landschap toebedeeld. Alleen gebieden met zeer bijzondere kwaliteiten op het gebied van landschap, natuur en recreatie komen hiervoor in aanmerking. Door het (toenmalige) Ministerie van VROM zijn de volgende samenhangende kernkwaliteiten onderkend [Lit. 31]

- Grote openheid van het landschap
- Veel weide- en moerasvogels
- Oude geometrische inrichtingspatroon in de droogmakerijen
- Veenpakketten
- Middeleeuwse strokenverkaveling en historische watergangen
- Groot aantal archeologische locaties
- Karakteristieke dijk- en lintdorpen

2.3 Geologie en bodem

2.3.1 Geologie

De bodemopbouw is in belangrijke mate beïnvloed doordat het oorspronkelijke hoogveen door veenafslag in de middeleeuwen was verdwenen. Het meer, dat hierdoor ontstond, is uiteindelijk in 1626 drooggelegd. Veen wordt om die reden niet aangetroffen. De bodemopbouw bestaat uit zware kalkarme zeekleigronden (afzettingen van Calais). Deze zijn in het algemeen alleen geschikt voor grasland. Alleen in het noordoosten van de polder worden kalkrijke gronden aangetroffen.

Vanaf het maaiveld kan de geologische opbouw van het noordelijk deel van het plangebied als volgt worden aangegeven:

Diepte	Type afzetting	Samenstelling
Van -4 m NAP tot -17,5 m NAP	<i>Afzetting Calais I/IV</i>	Klei met schelpfragmenten, klei met zand en kleiig zand.
-17,5 m NAP tot -26 m NAP	<i>Formatie van Twente</i>	In de hoofdzaak dekzand
-26 m NAP tot -37,5 m NAP	<i>Eem formatie</i>	Zand met schelpfragmenten en grind
-37,5 m NAP tot -42,5 m NAP	<i>Drenthe 6</i>	Keileem
-42,5 m NAP en dieper	<i>Formatie van Urk</i>	Kalkrijke matige tot grove grindhoudende zanden

Figuur 2 Geologische opbouw bodem Bron :Stiboka bodemdata

Het zuidelijke deel van de Wijde Wormer is samengesteld uit kalkrijk zeer fijn zand tot op -30 m NAP. De zogenaamde afzettingen Calais II.

2.3.2 Maaiveldhoogte

In bijlage b 2.1.3 is een uitsnede van het Algemene Hoogtebestand Nederland (AHN2) opgenomen. Te zien is dat de Wijde Wormer enkele meters lager ligt dan het omliggende gebied. De polder is enigszins komvormig. De randen langs de kaden zijn iets hoger dan het midden van het gebied. Globaal ligt het middengedeelte op NAP -3,60 m tot NAP -4,40 m oplopend naar de randen tot NAP -3,80 m en in het westen tot NAP -3,10 m. In de omringende polders varieert de maaiveldhoogte van NAP -0,8 m tot NAP -1,7 m. De gemiddelde maaiveldhoogte in de Wijde Wormer ligt op NAP -4,0 m. Gemiddeld gezien wordt, uitgaande van een waterpeil van NAP -4,60, een drooglegging van circa 0,60 cm gehaald.

2.3.3 Grondsoort

In bijlage b 2.1.4 is de bodemkaart opgenomen. Hieruit blijkt dat de ondergrond in de Wijde Wormer voornamelijk bestaat eerdgronden. Dit zijn moerige gronden en minerale gronden met een humusrijke bovengrond (minerale eerdlaag, een Ap of Ah horizont). STIBOKA heeft voor de eerdgronden een bodemclassificatie opgesteld met globaal vier hoofdtypen grondsoorten: veengronden, moerige gronden, zandgronden en zeekleigronden.

De eerste drie hoofdgroepen komen in beperkte mate voor langs de ringdijk en in het zuidelijke deel van de polder. De veengronden die voorkomen in de Wijde Wormer liggen in het meest westelijke deel van het bemalingsgebied. Het betreft hier rauwveengronden (pVk) en eerdveengronden (hVk). Ten oosten van de veengronden en in het noorden worden eerdgronden aangetroffen ((d)Wo). Moerige eerdgronden zijn minerale gronden met een moerige bovengrond of

een moerige tussenlaag. De gronden in het zuidelijke deel van de Wijde Wormer hebben soms een bovengrond die vermengd is met zandig materiaal uit het Natuurbad. In voornamelijk het zuidelijke deel van de polder komt zeer lichte zavel voor. Deze zavel heeft dezelfde eigenschappen als loopzand. In het overgrote, centrale en oostelijke deel van de bemalingseenheid Wijde Wormer komen zeekleigronden voor. Zeekleigronden zijn gronden die binnen de eerste 80 cm voor meer dan de helft uit zeeklei bestaan. Het betreft hier tochteerdgronden (pMo80) en kalkarme leek-/woudeerdgronden (pMn86C en pMn85C). In het algemeen kan gezegd worden dat tochteerdgronden een ongunstiger ligging vertonen ten opzichte van het grondwater dan de leekeerdgronden. Vooral het geringe vochtbergend vermogen van de niet-gerijpte klei is een belangrijke oorzaak van het snel bereiken van hoge grondwaterstanden in de herfst, wanneer van verdamping via het gewas nauwelijks meer sprake is. Tevens zal het optreden van kwel een grote invloed hebben op het snel bereiken van hoge grondwaterstanden bij deze gronden. In het zuiden en het midden van de Wijde Wormer zijn in de ondergrond plaatselijk katteklevlekken aangetroffen, dit is slappe zeeklei met veel plantenresten. Deze klei oxideert wanneer die in aanraking komt met lucht. Dit heeft een zure, harde grond tot gevolg die niet meer te bewerken is. Ook wanneer bijvoorbeeld baggerspecie over het land verspreid wordt, kan de bodem verzuren en treedt dit effect op. Het is dus van belang om het niveau van het grondwater boven de katteklei te houden, waardoor mede de inklinking beperkt wordt.

2.4 Oppervlaktewater

2.4.1 Beschrijving watersysteem

Zoals te zien is op de waterhuishoudkundige kaart in bijlage b 2.1.6, bestaat de Wijde Wormer drie peilgebieden (5310-1, 5310-2 en 5310-3). De polder wordt bemalen door het gemaal Wijde Wormer aan de noordwestzijde van de polder (maximum capaciteit 168 m³/min). Het overtollige water wordt geloosd op de Schermerboezem. In de zomerperiode wordt water vanuit de Wormerringvaart op zeven plaatsen ingelaten, te weten bij het plaatsje Neck, aan de noordkant van de Ringvaart (circa 750 m ten westen van het gemaal), in het noordwesten, in het zuiden (tussen het Natuurbad en de Westerdwarsweg), in het zuiden ca. 150 meter ten oosten van de westerdwarsweg, en in het oosten (circa 250 m onder de Zuiderweg).

Het slotenpatroon is recht zoals ook de hele structuur van de Wijde Wormer. In de polder bevinden zich ca. 25 peilafwijkingen waarin een afwijkend peil wordt gehandhaafd op basis van een door het hoogheemraadschap verleende vergunning.

2.4.2 Vigerend peilbesluit en praktijkpeilen

Vigerend peilbesluit (archiefnummer 2114/91n)

Het vigerend peilbesluit van De Wijde Wormer (5310-1) is op 4 mei 1993 door GS goedgekeurd en in augustus 1993 in werking getreden.

In die periode viel het peilgebied nog onder het waterschap de Waterlanden.

De peilen zijn door vm. Waterschap De Waterlanden als volgt vastgesteld:

- Zomerpeil (15 maart tot 15 oktober) NAP -4,55 meter
- Winterpeil (15 oktober tot 15 maart) NAP – 4,65 meter

Praktijkpeilen

In peilgebied 5310-1 wordt in de praktijk een gemiddeld streefpeil gehanteerd van NAP -4,60 m. Het peilbeheer dat sinds 2002 wordt aangehouden is onderbouwd in het concept peilbesluit uit

2002. De overstap van zomer- en winterpeil is gemaakt conform het toen geldende beleid (Waterbeheersplan 2). Het verloop van het polderpeil in de loop der jaren is als volgt:

Periode	Type Peilbeheer	Peil
<1940	Onbekend	NAP -4,40 / -4,45 meter
1941-1964	Vast peil	NAP -4,50 meter
1965	Vast peil	NAP -4,55 meter
1965-1993	Zomerpeil Winterpeil	NAP -4,55 meter NAP -4,65 meter
1993-2002	Zomerpeil Winterpeil	NAP -4,55 meter NAP -4,65 meter
2002-heden	Vast peil	NAP -4,60 meter

In de praktijk wordt in dit peilgebied een beperkt dynamisch peil gevoerd. Dit betekent dat de gemaalinstellingen aangepast worden op basis van de weersverwachtingen. De marge waartussen het streefpeil kan fluctueren ligt tussen NAP -4,55 m en -4,65 m.

Voor de hoogwatersloot Westerringdijk (5310-2), in het uiterste zuidwesten van de polder, is ongeveer 10 jaar geleden een nieuw peil ingesteld. Aangezien het dijklichaam hier de neiging had om uit te zakken in de sloot, wordt hier sindsdien een hoger peil van NAP -4,20 m aangehouden. Dit knelpunt was hiermee opgelost.

In 2010 is er een waterbergingsgebied aangelegd ter compensatie van een te kort aan waterberging in de polder. Dit waterbergingsgebied "Wormerzicht" (5310-3) watert af naar de boezem door middel van een eigen pomp en heeft een vast peil van NAP -4,60 m. Dit betekent in de praktijk dat het peil onder normale omstandigheden gelijk zal zijn aan het polderpeil echter onder extreme omstandigheden kan het peil in dit gebied flink opgezet worden (tot NAP -3,80 m).

2.4.3 Peilafwijkingen

In het plangebied komen 25 peilafwijkingen voor (zie waterhuishoudkundige kaart in bijlage b 2.1.6). Volgens een enquête die in 1997 is gehouden onder de vergunninghouders van een peilafwijking in de Wijde Wormer, varieert de drooglegging in de peilafwijkingen tussen de 55 en 140 cm. Na goedkeuring van het peilbesluit zullen de aanwezige peilafwijkingen van een nieuwe vergunning worden voorzien.

2.4.4 Waterberging/wateroverlast

In het kader van de wateropgave (NBW) hebben de volgende ontwikkelingen plaatsgevonden in het gebied:

- De aanleg van 4 ha extra water bij de golfbaan in de Wijde Wormer
- Om voorbereid te zijn op eventuele wateroverlast in de nabije toekomst is in 2010 het waterbergingsproject Wormerzicht gerealiseerd. Dit project combineert 20 ha waterberging met de aanleg van 22 ha nieuwe natuur aan de zuidwest kant van de Wijde Wormer.
- Dit jaar (2012) wordt er bij de Noorderweg 5.7 ha extra open water aangelegd.

De wateropgave van de Wijde Wormer is met dit pakket van maatregelen opgelost.

2.4.5 Waterkwaliteit

De waterkwaliteit in de Wijde Wormer is gebaseerd op de meetgegevens en analyses van het meetnet waterkwaliteit van HHNK [Lit.32, 33, 34, 35, 36]. In het peilbesluit van 1992 is weinig vermeld over de waterkwaliteit van het oppervlaktewater.

Zoutgehalte

Het gemiddelde zoutgehalte in de Wijde Wormer is vrij hoog met 800 mgCl/l. Voor 1950 werden nog regelmatig hoge gehalten gemeten in het oppervlaktewater van 5000 mgCl/l of zelfs hoger. Daarna was dit slechts sporadisch het geval en bleef het zoutgehalte onder de 1000 mgCl/l. Vanaf 1965 is er nog steeds een lichte daling in zoutgehalte te zien.

Fosfaat

Het gehalte aan fosfaat in het oppervlaktewater is erg hoog. Voor 2000 was dit gemiddeld 1,36 mgP/l; na 2000 daalde dit weliswaar naar gemiddeld 0,76 mgP/l, maar dit is nog steeds een erg hoge belasting van het oppervlaktewater. De maximale waarde van 9,2 mgP/l voor 2000 daalde ook flink naar een maximum van 2,7 mgP/l na 2000. De minimale waarde bleef gelijk op 0,20 mgP/l.

Stikstof

Het stikstofgehalte in het oppervlaktewater van de Wijde Wormer is zeer hoog en onveranderd gebleven voor en na 2000. Voor 2000 was dit gemiddeld 4,87 mgN/l; daarna was dit gemiddeld 4,86 mgN/l. De minimum- en maximumwaarden verschillen in beide periodes niet veel; deze zijn resp. ongeveer minimaal 1,2-2,8 mgN/l en maximaal 11-13 mgN/l.

2.5 Grondwater

2.5.1 Geohydrologie

Er treedt een kwelstroom op vanuit het eerste watervoerende pakket én aan de rand van de polder. Deze stroom is afkomstig vanuit de omliggende polders en de boezem. Dit komt omdat de Wijde Wormer lager is gelegen t.o.v. het omliggende gebied. Dit is duidelijk te zien op de kaarten zomer en winter kwel-infiltratie in bijlage b 2.1.5.

De kwelstroom vanuit het eerste watervoerende pakket ligt tussen de 0,2 mm/dag en 0,4 mm/dag. De boezem- en omgevingskwel ligt tussen de 0,6 mm/dag en 1,4 mm/dag.

2.5.2 Grondwaterstanden en drainage

Door STIBOKA zijn de grondwaterstanden in het gebied geïnventariseerd. Een grondwatertrap bestaat uit de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) en de gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG). In bijlage b 2.1.4 worden de grondwatertrappen in de Wijde Wormer weergegeven.

Het grootste deel van de Wijde Wormer heeft grondwatertrap III. Dit zijn de oude zware zeekleigronden (tochteerdgronden). In het algemeen kan gezegd worden dat deze gronden een ongunstiger ligging vertonen ten opzichte van het grondwater dan de jongere leekeerdgronden. Vooral het geringe vochtbergend vermogen van de niet gerijpte klei is een belangrijke oorzaak van het snel bereiken van hoge waterstanden in de herfst, wanneer van verdamping via het gewas nauwelijks meer sprake is. Tevens heeft het optreden van kwel een grote invloed op het snel bereiken van hoge grondwaterstanden bij deze gronden.[Lit. 27]

De veengronden die voorkomen in de Wijde Wormer komt voornamelijk grondwatertrap II voor. Bij de eerdgronden komen in de bovengrond plaatselijk verdrogende lagen voor en de meest voorkomende grondwatertrap is bij dit bodemtype¹ II. [Lit. 27]

Drainage komt in de Wijde Wormer alleen voor bij en op de golfbaan. Deze locatie wordt ontwaterd door permanent watervoerende kavelsloten en drains. De kavelsloten wateren af in noordwestelijke richting naar de Zuiderweg. Langs de Zuiderweg loopt een verzamelsloot die afwatert in noordoostelijke richting. De watergangen zijn ondiep, naar schatting maximaal 0,50 m. De waterlopen zijn niet beschoeid. De percelen zijn daarnaast in de lengterichting gedraineerd. De drains liggen naar schatting op een diepte van maximaal circa 0,60 m en de drainafstand bedraagt ongeveer circa 12 m. [Lit. 27]

2.5.3 Grondwaterkwaliteit

Het chloridegehalte van de boezem- en omgevingskwel bedraagt circa 200-1000 mg Cl/l. Voor de diepe kwel ligt dit gehalte op 1000-2000 mg Cl/l. Deze brakke, diepe kwel is zeer nutriëntenrijk en treedt op in het lager gelegen, centrale deel van de Wijde Wormer. Hier is dan ook sprake van verzilting. De boezem- en omgevingskwel, die een veel lager chloridegehalte heeft, treedt vooral op aan de rand van het gebied en heeft daar een verzoetende werking. [Lit. 27]

2.6 Ecologie

2.6.1 Natuurgebieden

Natura 2000

De Wijde Wormer ligt binnen het invloedsgebied van de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden (zie de kaart Natuur – N2000 in bijlage 1). De Wijde Wormer ligt namelijk ingeklemd tussen de beschermde Natura 2000-gebieden 'Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder' en 'Ilperveld, Oostzanerveld, Twiske en Varkensland'. Wijde Wormer maakt zelf geen deel uit van deze Natura 2000-gebieden. Het is wel een belangrijk gebied voor weidevogels, ze overwinteren en foerageren hier.

Ecologische hoofdstructuur

In de Structuurvisie zijn de contouren van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) weergegeven. Een deel van de droogmakerij is aangemerkt als weidevogelleefgebied (zie de kaart Natuur – EHS in bijlage 1). Daarnaast zijn bij de waterbergingslocatie enkele percelen weergegeven als EHS nieuwe natuur.

Natuurbeheertypen

Van het in de EHS aangewezen gebied van staat het grootste deel op de beheertypenkaart aangegeven als 'om te vormen landbouwgrond naar natuur' en 1 perceel is opgenomen als 'vochtig weidevogelgrasland' (zie de kaart Natuur – natuurbeheertypen in bijlage 1). Hieromheen liggen enkele percelen met het type 'vochtig hooiland'. Delen van de ringvaart zijn als Ecologische Verbindingszone (EVZ) benoemd. [Lit. 29]

Het beheertype 'vochtig weidevogelgrasland' omvat natte en vochtige graslanden met primair een weidevogelstelling; beiden zijn belang voor een diversiteit in soorten. De zuurgraad dient matig zuur tot neutraal te zijn, de voedselrijkdom is minimaal licht voedselrijk. Het kan zowel kruidenrijke als door bemesting voedselrijke (raaigras)graslanden bevatten. Goede weidevogelgraslanden worden gekenmerkt door een open karakter, een mozaïek van diverse

¹ Rijks Geologische Dienst, 1987, Toelichting bij de Geologische Kaart van Nederland, Delft

vormen van graslandbeheer en soorten als grutto, kievit, scholekster en tureluur. Ook eenden als zomertaling en slobbeend zijn kenmerkend. Vochtig weidevogelgrasland komt op diverse bodems en in diverse landschapstypen voor. [Lit. 30]

2.6.2 Flora en Fauna

De droogmakerij de Wijde Wormer is grotendeels in gebruik als agrarisch grasland. Lokaal komen minder kritische weidevogels in grote getalen voor. Plaatselijk kwelt in de Wijde Wormer brak water op waardoor enkele kenmerkende planten en dieren voorkomen.

Water- en oevervegetatie

Over het algemeen is de water- en oevervegetatie niet goed ontwikkeld in de Wijde Wormer. De matige ontwikkeling van de water- en oevervegetatie hangt samen met schommelingen in het hoge nutriëntengehalte in het oppervlaktewater. De watergangen hebben over het algemeen een steil oevertalud, waardoor de ontwikkelingsmogelijkheden voor een rijk gestructureerde oevervegetatie beperkt worden. Ook de soortenrijkdom van de watervegetatie is beperkt. Dat is echter kenmerkend voor brakke watersystemen. Een soort die goed gedijt bij de zoutschommelingen in het oppervlaktewater is het Schedefonteinkruid, dat dan ook veelvuldig voorkomt. Daarnaast leidt deze dynamiek tot het massaal voorkomen van draadwieren en algenbloei.

Fauna

Verspreid over het gebied zijn verschillende soorten aanwezig. Het is aannemelijk dat de volgende zwaar beschermde soorten van tabel 2/3 Flora- en faunawet voorkomen (NDFF 2007-2012):

Zoogdieren

- Meervleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, noordse woelmuis, dwergmuis, bosmuis, huismuis, veldmuis en waterspitsmuis.

Vogels

- Putter, tuinfluiter, tureluur, grutto, kievit, scholekster, bergeend, nijlgans, slobbeend en kraakeend. De Wijde Wormer is onderdeel van het foerageergebied van de lepelaar. Als overwinteringsgebied wordt de Wijde Wormer gebruikt door smient, watersnip, wulp, goudplevier, grauwe gans en kolgans.

Amfibieën en reptielen

- De watergangen in het plangebied zijn geschikt als voortplantingslocatie voor algemeen voorkomende amfibiesoorten als de groene en bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. In de directe omgeving van de Wijde Wormer zijn waarnemingen bekend van de rugstreeppad.

Vissen

De kleine modderkruiper, bittervoorn en rivierdonderpad.

2.6.3 Kaderrichtlijn Water (KRW)

In de Wijde Wormer is een KRW-waterlichaam aanwezig. De brede sloot waaraan gemaal "Wijde Wormer" is gelegen is benoemd tot het kunstmatige waterlichaam Waterdelen Wijde Wormer (NL 12_340) . Dit waterlichaam is van het KRW-type M30: *zwak brakke wateren*. Voor het peilbesluit is het van belang dat de veranderingen niet tegenstrijdig zijn met de doelen van de KRW waterlichamen. De factsheet van dit KRW-waterlichaam is opgenomen in bijlage b 2.2. Er liggen geen zwemwaterlocaties binnen het plangebied.

2.7 Functies, bestemmingen en grondgebruik

2.7.1 Grondgebruik en bestemming

Op het Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland (LGN5) is te zien dat het grondgebruik in de Wijde Wormer voornamelijk agrarisch is. Dit komt overeen met het bestemmingsplan 'Landelijk gebied' van de gemeente Wormerland uit 2007. Hierin staat aangegeven dat de bestemming in de polder hoofdzakelijk 'Agrarisch gebied met landschapswaarden' is.

Belangrijkste uitzonderingen hierop zijn:

- het gebied rond het Natuurbad in het zuidwesten van de polder. Dit deel is ingericht voor recreatieve doeleinden. Hier is een 18 holes golfbaan aangelegd. In de hoek tussen de snelweg en de provinciale weg N515, dit is ook aan de zuidwestkant van de polder, liggen sportvelden, een manege en twee horecabedrijven. Het bestemmingsplan duidt dit aan als doeleinden voor sport en recreatie.
- De bebouwing, waaronder de karakteristieke (stolp) boerderijen, is voornamelijk te vinden langs de Noorder- en de Zuiderweg en in de gemeenten Neck in het noordoosten van het plangebied. In het bestemmingsplan staat dit aangegeven als woondoeleinden.

2.7.2 Structuurvisie

In de structuurvisie 2040 [Lit. 37] van de provincie Noord-Holland is het peilbesluitgebied Wijde Wormer aangewezen als:

- Droogmakerijlandschap
- Laag Holland
- Structuurlijn
- Ecologische hoofdstructuur
- Robuuste verbinding
- Fijnmazige waterberging.
- Kleinschalige oplossingen voor duurzame energie.
- Gebied voor gecombineerde landbouw. Rijksbufferzone.
- Weidevogelgebied

2.7.3 Maaiveldddaling

De verwachte autonome maaiveldddaling van de Wijde Wormer in de periode tot 2050 is maximaal 5 cm. (maximaal 1 mm/jaar). In de omliggende gebieden van de Wijde Wormer wordt een grotere autonome maaiveldddaling verwacht. Uit een historische analyse van de Wijde Wormer kan afgeleid worden dat het maaiveld van het moment van drooglegging in 1626 tot heden ca. 1,5 m. is gedaald. Dat betekent gemiddeld ca. 4 mm / jaar. Het is normaal dat de inklinking van kleigronden in het begin snel verloopt en op de lange termijn afneemt. De prognose van ca. 1 mm/jaar is reëel. De waterpeilen in het omliggende veenweide gebied zijn de afgelopen eeuw ca. 2,5 mm/jaar gedaald. Die daling is ongeveer gelijk gehouden aan de maaiveldddaling. Verwacht wordt dat die daling ook de komende jaren doorzet, omdat veengronden geen afnemende maaiveldddaling hebben. Verwacht wordt dat de omgeving meer daalt dan de Wijde Wormer. In het vigerend peilbesluit van de Wijde Wormer is geen zakkingsclausule opgenomen. De mate van zakkings en het eventueel aanpassen van het peil daaraan, wordt elke 10 jaar beoordeeld in het proces van een nieuw peilbesluit.

2.7.4 Klimaatveranderingen

Het hoogheemraadschap houdt in het gehele beheersgebied rekening met zeespiegelstijging en klimaatverandering. Of de geboden mate van bescherming in de toekomst afdoende is, heeft onder andere te maken met de effecten van klimaatverandering. Het KNMI verwacht afnemende

zomerafvoeren en toenemende winterafvoeren en daarbinnen extremere fluctuaties: hevigere buien en langdurigere droogtes. In de Wijde Wormer zijn verschillende projecten uitgevoerd om de polder beter bestand te maken voor hevigere buien, zie ook paragraaf 2.4.4.

2.7.5 Ruimtelijke ontwikkelingen

Water Verbindt

Er wordt in de komende periode gestart met de laatste fase van het uitbreiden van het oppervlaktewater van het project Water Verbindt. In de noordoosthoek van de polder, ten zuiden van Neck liggen plannen voor de ontwikkeling van een nieuwbouwlocatie. Hierbij wordt erop ingezet om (een deel van) de bestaande onderbemaling op te heffen en het maaiveld ten behoeve van de bebouwing op te hogen. De regionale kering aan de noordoostzijde van de Wijde Wormer wordt in het kader van het verbeterprogramma boezemkades aan de binnenzijde versterkt.

Nationaal landschap

De polder Wijde Wormer maakt onderdeel uit van Nationaal Landschap 'Laag Holland'. Dit gebied ligt tussen Amsterdam, Zaanstad, Alkmaar en Hoorn. Een gebied met waterrijke veenweiden en dieper gelegen droogmakerijen. In 2004 kreeg de regio de status van nationaal landschap toebedeeld. Alleen gebieden met zeer bijzondere kwaliteiten op het gebied van landschap, natuur en recreatie komen hiervoor in aanmerking. Door het (toenmalige) Ministerie van VROM zijn de volgende samenhangende kernkwaliteiten onderkend [Lit. 31].

- Grote openheid van het landschap
- Veel weide- en moerasvogels
- Oude geometrische inrichtingspatroon in de droogmakerijen
- Veenpakketten
- Middeleeuwse strokenverkaveling en historische watergangen
- Groot aantal archeologische locaties
- Karakteristieke dijk- en lintdorpen

De provincie Noord-Holland heeft sinds 1 januari 2009 de regie op zich genomen over het Uitvoeringsprogramma Nationaal Landschap Laag Holland 2007 - 2013. Samen met een groot aantal andere partijen in het gebied coördineert en begeleidt de provincie Noord-Holland de uitwerking en doorwerking van het uitvoeringsprogramma.

3 Uitgangspunten en belangen

3.1 Uitgangspunten en randvoorwaarden

3.1.1 Vanuit beleid

De missie van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) is om ook de komende jaren, ondanks klimaat- en weersveranderingen, Noord-Holland boven het Noordzeekanaal veilig te houden tegen overstromingen en te zorgen voor droge voeten en schoon water.

Om zo goed mogelijk aan deze wensen te voldoen is goed peilbeheer noodzakelijk. Hieronder staan de belangrijkste beleidskaders, waar rekening mee wordt gehouden bij de peilafweging.

- De peilkeuzes en de gevolgen hiervan worden integraal bekeken. Dit betekent onder andere dat de invloed op oppervlaktewater, grondwater, waterkwantiteit en waterkwaliteit en de omgeving worden meegenomen. Bij deze integrale benadering wordt gewerkt volgens het proces van de GGOR-methode [lit. 9, 20].
- Het feitelijk en legale grondgebruik is leidend bij de afweging in het watergebiedsplan. Het vigerende bestemmingsplan is uitgangspunt. Wanneer het voorkomende landgebruik niet past binnen het bestemmingsplan wordt er afstemming gezocht met de gemeente.
- De huidige situatie mag niet verslechteren. Indien er ongewenste effecten optreden worden er compenserende en/of mitigerende maatregelen getroffen [lit. 9, 20]. Getoetst wordt onder andere aan de volgende aspecten:
 - aan- en afvoer van grond- en oppervlaktewater
 - waterberging
 - waterkwaliteit ten opzichte van 2009
 - stabiliteit van keringen en wegen
 - de doelstellingen vanuit de Kader Richtlijn Water
 - waardevolle flora en fauna
 - funderingen van gebouwen
 - archeologische- en cultuurhistorische waarden
 - effecten in EHS, Natura 2000 en weidevogelleefgebieden.
- In natuurgebieden of gebieden waar een natuurlijk verloop van het peil gewenst is, wordt flexibel peilbeheer ingevoerd. Doel is het voorkomen van droogte en verbeteren van de waterkwaliteit door vermindering van de inlaat van (gebiedsvreemd) water. Wanneer in deze gebieden geen flexibel peilbeheer wordt toegepast, wordt dit onderbouwd in het watergebiedsplan [lit. 20].
- Waar mogelijk wordt dynamisch peilbeheer ingevoerd. Dit houdt in dat er (min of meer) continu wordt geanticipeerd op de actuele weersomstandigheden en de weersverwachting. Het is vooral bedoeld om de beschikbare berging in het systeem te maximaliseren bij voorspelde natte periodes [lit. 9].
- Bij een nieuw peilbesluit worden peilafwijkingen (onderbemalingen) opgeheven of van een actuele vergunning voorzien [lit. 9].

In bijlage 3 is een complete lijst van relevant beleid opgenomen. In bijlage 2 zijn de kaarten opgenomen met daarop weergegeven de bij dit peilbesluit gebruikte uitgangssituatie.

3.1.2 Vanuit plannen

In het integraal gebiedsproject Wijde Wormer is extra waterberging gecreëerd in samenhang met natuur, recreatie en agrarische structuurverbetering [lit. 2].

Wormerzicht

Het waterbergingsgebied Wormerzicht combineert ca. 20 ha waterberging met de aanleg van 22 ha natuurontwikkeling in het zuidwesten van de polder Wijde Wormer. Het gebied is geïsoleerd door realisatie van stuwen, vaste dammen, peilscheidingen en twee bemalingsinstallaties. De bemalingsinstallatie voor het dagelijks peilbeheer van de waterberging is geplaatst aan de noordwestzijde van het waterbergingsgebied en loost op de ringvaart van de Wijde Wormer. Aan de oostzijde is een tweede inundatiegemaal met een grotere capaciteit (40 m³ per minuut) geplaatst om in overlast situaties een extra hoeveelheid water vanuit de polder het waterbergingsgebied in te kunnen pompen.

Het peil in het waterbergingsgebied is onder normale omstandigheden gelijk aan het polderpeil van de Wijde Wormer. Vanwege de natuurontwikkeling in het gebied is de wens om in de zomermaanden zo min mogelijk water af te voeren. In overlastsituaties is het mogelijk om het peil in het waterbergingsgebied ca. 80 cm op te zetten. De waterkwaliteit in de waterberging is ook anders van kwaliteit (brakker) dan de rest van de polder. Door het waterbergingsgebied te isoleren van de polder is er ook een gewenste scheiding in waterkwaliteit ontstaan.

Waterberging en uitbreiding golfbaan

De golfbaan in de Wijde Wormer is uitgebreid en tegelijkertijd is extra open water aangelegd om een deel van de wateropgave in de Wijde Wormer op te lossen. In totaal is in de uitbreiding, naast een compensatie van een beperkte verhardingstoename, ca.4 hectare open water gecreëerd die in open verbinding staat met de rest van de polder. In tijden van wateroverlast doet de berging in de golfbaan gewoon mee in de berging van het peilgebied en daarmee vermindert de overlast in de rest van de polder.

Waterberging Noorderweg

Het project Waterberging Noorderweg bevat meerdere maatregelen. In het gehele plangebied zijn watergangen verbreed voor extra waterberging om de wateropgave in de polder op te lossen. Bijkomend effect van deze regeling is dat er natuurvriendelijke oevers gecreëerd worden die, afhankelijk van de omvang en de locatie een bijdrage leveren aan natuurontwikkeling en waterkwaliteit. Daarnaast heeft bij het verkrijgen van de benodigde gronden om de maatregelen uit te voeren, grondruiling plaatsgevonden welke uiteindelijk ook heeft geleid tot verbetering van de agrarische structuur. Daarnaast zijn er nieuwe duikers onder de Noorderweg en Zuiderweg aangelegd en dit vermindert de hydraulische knelpunten in het plangebied. De bovenstaande maatregelen zijn niet van invloed op de huidige situatie en praktijkpeilen in de Wijde Wormer en worden daarom niet meegenomen in de belangenafweging.

Waterberging Overhoeken

Met dit project kan totaal ca. 3 ha extra water/plasdras worden aangelegd met natuurvriendelijke oevers wat een positieve uitwerking voor de flora en fauna in het gebied zal hebben. De afgezonderde percelen zijn landschappelijk goed in te passen en geven weinig verstoring voor de omliggende agrarische percelen. De effecten van deze waterberging op het streefpeil in de polder zijn te verwaarlozen. Dit project is nog niet uitgevoerd, daarom wordt het project waterberging Overhoeken niet meegenomen in de belangenafweging van dit watergebiedsplan.

3.2 Belangen

In deze paragraaf worden de belangen beschreven die zijn meegewogen bij het opstellen van het peilbesluit. Tijdens het proces om tot een peilbesluit te komen is aandacht besteed aan de wensen van de verschillende belanghebbenden en de knelpunten in het gebied, zie bijlage 1. Per belang zijn in onderstaande paragrafen de achtergrond van de gewenste peilen of drooglegging toegelicht en wordt voor een aantal functies aangegeven welk type peilbeheer het meest optimaal is.

3.2.1 Belang landbouw

De Wijde Wormer heeft primair een landbouwkundige functie bestaande uit grasland en daarnaast enkele gebieden met akkerbouw. Landbouw is gebaat bij omstandigheden die een optimale landbouwkundige opbrengst mogelijk maken. Het land moet berijd- en bewerkbaar zijn en bovendien een goede grasopbrengst realiseren. Dit betekent dat een laag waterpeil optimaal is, met een drooglegging van 80 cm. In de praktijk wordt een droogleggingnorm van ca. 60 cm gehanteerd.

Een peilverlaging, om de drooglegging te vergroten, is echter niet mogelijk. In het zuiden en het midden van de Wijde Wormer is in de ondergrond kattenklei aangetroffen. Deze klei oxideert wanneer die in aanraking komt met lucht en heeft een verzuring van de ondergrond tot gevolg. Het is van belang om het niveau van het (grond)water boven deze kattenklei te handhaven. Daarnaast kan bij een peilverlaging de brakke kwel toenemen.

3.2.2 Belang natuur

Het waterbergingsgebied Wormerzicht is weergegeven als EHS nieuwe natuur, vochtig weidevogelgrasland en vochtig hooiland en is gebaat bij hoge (grond)waterstanden en natuurlijk peilverloop.

3.2.3 Belang bebouwing en infrastructuur

De bebouwing, waaronder de karakteristieke (stolp) boerderijen, is voornamelijk te vinden langs de Noorder- en de Zuiderweg en in de gemeente Neck in het noorden van het plangebied. Deze bebouwing is aan de ene kant gebaat bij een laag waterpeil, zodat vochtoverlast in woningen en natte kruipruimtes worden voorkomen. Aan de andere kant is bebouwing met een kwetsbare fundering gebaat bij een hoger waterpeil: de fundering moet onder water blijven staan, anders kan (ongelijke) zetting optreden. Zakkingsgevoelige bebouwing en infrastructuur zijn vooral gebaat bij een vast peil. Voor infrastructuur is een aanpassing van het waterpeil een risico, bij een verhoging of verlaging van het waterpeil kan de stabiliteit van bijvoorbeeld wegen of het spoor in gevaar komen.

3.2.4 Belang hoogheemraadschap

Het hoogheemraadschap heeft als waterbeheerder ook diverse (soms tegenstrijdige) belangen. Belangrijk zijn hierbij:

- afdoende wateraanvoer en – afvoer: De Wijde Wormer is geen op zichzelf staand watersysteem. Er moet voldoende water kunnen worden aangevoerd vanuit de om liggende Schermerboezem en ook weer worden afgevoerd;
- voldoende waterberging: om wateroverlast te voorkomen is het nodig dat er voldoende waterberging is. Voor de waterbergingscapaciteit is het van belang dat de peilen niet verhoogd worden. Dynamisch peilbeheer, waarbij geanticipeerd wordt op de weersverwachtingen, is het meest optimaal voor het realiseren van voldoende waterberging. De wateropgave in de Wijde Wormer is opgelost door de aanleg van extra open water bij de golfbaan, de Noorderweg en

het waterbergingsgebied Wormerzicht. Het waterbergingsproject Wormerzicht is aangelegd als een geïsoleerd gebied.

- stabiliteit waterkeringen: voor de stabiliteit van waterkeringen geldt in algemene zin dat een (plotselinge) grote peilverlaging ongewenst is. Dit brengt de stabiliteit van de kering in gevaar, met alle risico's van dien;
- waterkwaliteit: voor een goede waterkwaliteit is het van belang dat er niet te veel water van buiten het gebied (gebiedsvreemd water) wordt ingelaten. Om de waterkwaliteit van het oppervlaktewater in de Wijde Wormer te waarborgen, is het van belang dat de toename van zoute kwel voorkomen wordt en de doorstroming goed blijft. Daarnaast moet de waterdiepte niet te klein zijn, om te voorkomen dat het water door opwarming zuurstofarm wordt.

4 Afwegingsproces

In voorgaande hoofdstukken is de huidige situatie geanalyseerd en zijn alle belangen ten aanzien van het peilbeheer benoemd. In dit hoofdstuk worden de belangen afgewogen om tot een peilvoorstel te komen.

4.1 Afweging belangen

Vaststellen huidige praktijkpeilen en type peilbeheer

Om tot een goed peilbesluit te komen zijn de huidige situatie en de belangen geïnventariseerd. Landbouw vraagt om voldoende drooglegging, echter de verzuring van de grond en verzilting door kwel als gevolg van een verlaging van het peil zorgen voor conflicterende belangen ten aanzien van het peilbeheer.

De huidig gehanteerde peilen zijn in de praktijk 'gegroeide' peilen. Dit betekent dat in de loop der jaren in overleg met de rayonbeheerder van het hoogheemraadschap situaties en peilen zijn aangepast aan de wensen uit het gebied. De praktijkpeilen zijn in feite een compromis tussen belangen die spelen in het gebied. Er zijn geen klachten of knelpunten bekend, waaruit opgemaakt kan worden dat er zich grote problemen voordoen met het waterbeheer in het gebied. Met deze wetenschap is besloten om voor het gehele plangebied de huidige praktijkpeilen vast te leggen in het peilbesluit.

Hoofdpeilgebied (peilgebied 5310-1)

Het type peilbeheer dat wordt vastgelegd in het peilbesluit is het peilbeheer dat in de praktijk al gevoerd wordt. Dit betekent in hoofdpeilgebied 5310-1 een dynamisch peilbeheer (zie bijlage 4). Bij dynamisch peilbeheer wordt er continu geanticipeerd op de actuele weersomstandigheden, om kortstondig extra berging of extra voorraad te realiseren. De marge rondom het variabele streefpeil van NAP -4,60 m wordt gehanteerd door een bovengrens van NAP -4,55 m en een ondergrens van NAP -4,65 m.

Westerringdijk (peilgebied 5310-2)

Het type peilbeheer dat in dit peilgebied wordt vastgelegd is het peilbeheer dat ook in de praktijk wordt gehanteerd. Het vaste peil wordt gehanteerd op NAP -4,20 m. Dit vaste peil is in de praktijk reeds tien jaar geleden ingesteld, om te voorkomen de stabiliteit van de kering afneemt.

Waterbergingsgebied Wormerzicht (peilgebied 5310-3)

In de praktijk is onder normale omstandigheden het vaste peil in het waterbergingsgebied gelijk aan het polderpeil van het hoofdpeilgebied in de Wijde Wormer. In Wormerzicht is de natuur gebaat bij hoge (grond)waterstanden en natuurlijk peilverloop. Echter, een lager streefpeil is niet gewenst in verband met het aantrekken van kwel en een hoger peil is niet gewenst omdat de oeverbeschoeiing op het vigerende streefpeil van NAP -4,60 m is geplaatst. Een hoger streefpeil leidt daardoor bij harde wind tot het afkalven van de oevers van de plas. In de praktijk blijkt het niet mogelijk om het kwelwater zo lang mogelijk vast te houden, omdat er te weinig ruimte is om het peil te laten fluctueren. In Wormerzicht wordt daarom, net zoals in de praktijk, een vast peil vastgelegd van NAP -4.60 m.

In het geval van wateroverlast is het mogelijk om het peil op te zetten tot ca. 80 cm boven het streefpeil tot ca. NAP -3,80 m, zodat het gebied als waterberging fungeert. Omdat het hier gaat om extreme neerslagsituaties en het peilbesluit alleen betrekking heeft op het peilbeheer onder normale weersomstandigheden, worden de effecten van het inzetten van Wormerzicht als waterberging niet meegenomen in dit peilbesluit.

4.2 Verwachte effecten

Omdat het peilbesluit de praktijksituatie van de Wijde Wormer vastlegt zijn er als gevolg van het peilbesluit geen effecten te verwachten op de milieu- en omgevingsaspecten, zoals waterberging, waterkwaliteit, landbouw, natuur of cultuurhistorie. Er hoeft om deze reden ook geen voortoets gedaan te worden naar de externe werking op de door N2000 beschermde gebieden.

5 Besluiten

5.1 Keuzeontwerp

Vanwege het vastleggen van het huidige peil zijn er geen aanpassingen nodig aan het watersysteem. Er is daarom ook geen projectplan of leggerwijziging nodig. De maatregelen en procedures die nodig zijn voor het isoleren van het waterbergingsgebied Wormerzicht zijn reeds uitgevoerd.

5.2 Peilbesluit

Uitgangspunt bij dit peilbesluit zijn de huidige gehanteerde peilen. De huidige gehanteerde peilen zijn peilen die 'gegroeid' zijn in de praktijk en inspelen op de lokale omstandigheden. Het type peilbeheer dat in peilgebied 5310-1 in de Wijde Wormer gevoerd zal worden is het type 'dynamisch', zoals dat in de praktijk reeds beperkt gevoerd wordt. In dit peilgebied wordt uitgegaan van een streefpeil van NAP -4,60 m. met een boven- en ondergrens van respectievelijk NAP -4,55 m en NAP -4,65 m. In peilgebied 5310-2 en 5310-3 wordt een vast peil gehanteerd met een streefpeil van NAP -4,60 m. De peilen en het type peilbeheer worden ingesteld zoals opgenomen in bijlage 5. In deze bijlage is een tabel opgenomen met alle peilgebieden en specificaties per peilgebied.

5.3 Bestaande peilafwijkingen

De geldigheidsduur van de vergunningen voor peilafwijkingen wordt gekoppeld aan het peilbesluit. Op het moment dat er een nieuw peilbesluit is vastgesteld worden alle bestaande peilafwijkingen van een nieuwe vergunning voorzien. Bij het vergunnen van de bestaande peilafwijkingen worden de Beleidsregels Peilafwijkingen [lit. 7] als uitgangspunt genomen. De eigenaren van de peilafwijkingen worden door het hoogheemraadschap aangeschreven over de nieuw te verlenen vergunning. Over deze nieuwe vergunningen zijn geen leges verschuldigd.

5.4 Nieuwe peilafwijkingen

Het is mogelijk om een nieuwe peilafwijking aan te vragen. Voor het vergunnen van nieuwe peilafwijkingen wordt het actuele beleid van het hoogheemraadschap gehanteerd, zoals verwoord in de Beleidsregels Peilafwijkingen [lit 7]. Een aanvraag wordt getoetst op nut en noodzaak en mogelijke negatieve effecten. Als er een vergunning voor een nieuwe peilafwijking wordt afgegeven dan worden hier voorwaarden in opgenomen conform de Beleidsregels Peilafwijkingen.

Literatuurlijst

1. Alterra, Landelijk Grondgebruiksbestand Nederland (LGN5); Vervaardiging, nauwkeurigheid en gebruik, Wageningen, 2005
2. Dienst Landelijk Gebied, Water Verbindt, Een integraal maatregelenpakket voor de Wijde Wormer, Utrecht, Juni 2007
3. DLO-Staring Centrum, Bodemkaart van Nederland, Wageningen, 1994
4. DLO-Staring Centrum, Bodemkaart van Nederland; Toelichting bij de kaartbladen, Wageningen, 1995
5. Europese Gemeenschappen, Kaderrichtlijn water; Richtlijn 2000/60/EG, PB L 327, z.pl., 22 december 2000
6. Goes, Van der, Beschermde soorten in het beheersgebied van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, z.pl., 2007
7. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Beleidsregels Peilafwijkingen, Edam, 2009
8. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Bescherming Wateroverlast Noorderkwartier, Alkmaar, 2004
9. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Waterbeheersplan 2010-2015; Van veilige dijken tot schoon water, Edam, 2009
10. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Handboek (water)gebiedsplannen, Houten, 2009
11. Meetkundige Dienst, Actuele Hoogtekaart Nederland, z.pl., 2000
12. Meetkundige Dienst, Productspecificatie AHN 2000, z.pl., 2000
13. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten!; De Flora- en faunawet in de praktijk; informatie over vrijstellingen, ontheffingen en gedragscodes, z.pl., 2010
14. Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Natuur voor mensen, mensen voor natuur, (www.natuurbeheer.nu) (2010)
15. Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Handboek Kaderrichtlijn water, z.pl., 2003
16. Ministerie van Verkeer en Waterstaat, Nationaal Bestuurakkoord Water (NBW), z.pl., 2002
17. Ministerie van VROM, LNV, V&W en EZ, Nota Ruimte, Den Haag, 2006
18. Provincie Noord-Holland, Beleidsnota natuur en landschap; Deel nota Ecologische structuren en natuur- en landschapsbouw; Beleidsvisie ontwikkeling provinciale ecologische hoofdstructuur PEHS, Haarlem, 1993
19. Provincie Noord-Holland, Cultuurhistorische waardenkaart Noord-Holland, z.pl., 2002
20. Provincie Noord-Holland, Provinciaal Waterplan Noord-Holland 2010-2015; Beschermen, benutten, beleven en beheren, Haarlem, 2010
21. Provincie Noord-Holland, Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, provinciaal blad 2009|162
22. Provincie Utrecht, Kaders voor het GGOR in de provincie Utrecht, Gewenst grond- en oppervlaktewaterregime: Heldere keuzes voor duurzaam waterbeheer, Utrecht, 2006

23. Rijkswaterstaat, Klimaatverandering en bodemdaling: gevolgen voor de waterhuishouding in Nederland, 's Gravenhagen, 1997
(www.helpdeskwater.nl/onderwerpen/gebruiksfuncties/werkwijzer/kennis_uit_de/map/b/bodemdaling/)
24. STOWA, Waternood, z.pl., 2007
25. Vereniging voor landinrichting, Cultuurtechnisch Vademecum; Handboek voor inrichting en beheer van het landelijk gebied, Doetinchem, 2000
26. Wet op de waterhuishouding
27. Waterschap De Waterlanden, Ontwerppeilbesluit Wijde Wormer, november 2002
28. W. Reh, C.M. Steenbergen en D. Aten, Zee van land, De droogmakerij als atlas van de Hollandse landschapsarchitectuur, 2005
29. http://maps.noord-holland.nl/extern/gisviewers/natuurbeheerplan_2012/
30. <http://www.natuurkennis.nl/index.php?hoofdgroep=2&niveau=2&subgroep=112&subsubgroep=1034>
31. <http://www.laagholland.nl/kernkwaliteiten>
32. Meetgegevens meetnet waterkwaliteit HHNK. Internetsite: <http://hnk-water.nl/ol/pm1.html>
33. Het geografisch selecteren van statistieken van de kwaliteit van oppervlaktewateren. Internetapplicatie HHNK. <http://hnk-water.nl/>
34. H. van Dam, 2009. Evaluatie basismetnet waterkwaliteit Hollands Noorderkwartier: trendanalyse hydrobiologie, temperatuur en waterchemie 1982-2007. In opdracht van: Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Herman van Dam, Adviseur Water en Natuur. Amsterdam. Rapport 708. 255p.
35. Drs. R.R. Jonker & Drs. M.A.A. de la Haye, 2009. Monitoringplan Waterkwaliteit. Basismetnet waterkwaliteit HHNK. HHNK, Edam, Grontmij/AquaSense. Amsterdam, 64 p.
36. M. Meirink, 2008. Verzoetend Hollands Noorderkwartier 1930-2007. Het verloop van het zoutgehalte in het oppervlaktewater van Noorderkwartier in de jaren 1930 – 2007. HHNK, Edam. <http://hnk-water.nl/>
37. <http://maps.noord-holland.nl/structuurvisie2040/>

Inhoudsopgave bijlagen

Bijlage 1 Proces en communicatie	25
b 1.1 Proces	25
b 1.2 Communicatie	28
bijlage 2 Themakaarten en onderzoeken.	29
2.1 Themakaarten	29
2.2 Factsheet KRW	30
bijlage 3 Wetgeving en beleid	32
b 3.1 Wet- en regelgeving	32
b 3.2 Europees beleid	33
b 3.3 Nationaal beleid	35
b 3.4 Provinciaal beleid	37
b 3.5 Beleid Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	39
b 3.6 Gemeentelijk beleid	42
bijlage 4 Typen peilbeheer	43
bijlage 5 Besluiten en besluitkaarten en besluittabellen	46

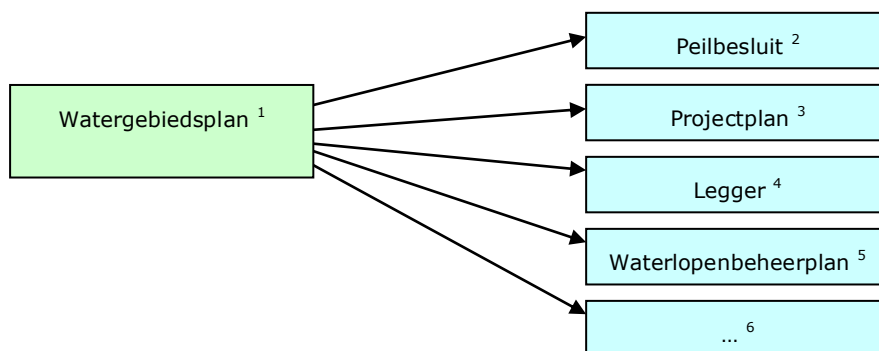

Bijlage 1 Proces en communicatie

b 1.1 Proces

b 1.1.1 Watergebiedsplan

Het landelijke beleid benadrukt de zogenoemde watersysteembenadering (GGOR-systematiek). Het geeft aan dat met integraal waterbeheer een goede afstemming op relevante beleidsterreinen wordt bereikt. De samenhang wordt in een watergebiedsplan bijeengebracht. Dit plan is echter niet rechtsgeldig en daarom moet het plan daarnaast worden verankerd in de verschillende beschikbare juridische instrumenten, zoals de legger, een peilbesluit en/of een projectplan. Afhankelijk van de situatie wordt besloten welke deelproducten gewenst zijn en efficiënt zijn mee te nemen.

¹ Het **watergebiedsplan** omvat een beschrijving van alle afwegingen en uitkomsten van onderzoeken die leiden tot een peilkeuze en peilbeheer en/of inrichting en onderhoud van het watersysteem. In het plan is o.a. omschreven: de huidige situatie van een gebied, de autonome ontwikkelingen, de randvoorwaarden en uitgangspunten die zijn aangehouden, de knelpunten en wensen van belanghebbenden, de afweging en de uit te voeren maatregelen. Daarnaast wordt het proces en de communicatie van het plan beschreven. Het watergebiedsplan dient als onderbouwing voor de erin/bij opgenomen 'deelproducten'. Bv. voor het peilbesluit dient het watergebiedsplan als 'Toelichting op het Peilbesluit'.

² Het **peilbesluit** is het uiteindelijke peilenplan (kaart en tabel) dat wordt vastgesteld door het College van Hoofdingelanden.

³ Het **projectplan** beschrijft de maatregelen die opgenomen worden. Het kan gaan om de maatregelen die nodig zijn om een peilaanpassing mogelijk te maken, maar ook andere maatregelen kunnen hierin worden opgenomen (bijv. het oplossen van een hydraulisch knelpunt, zodat het vastgestelde peil in de praktijk ook haalbaar is).

⁴ In de **legger** wordt omschreven waaraan waterstaatswerken (waterlopen, waterkeringen en bergingsgebieden) qua ligging, vorm en afmeting (normprofiel) moeten voldoen, en wat de onderhoudsplicht is.

⁵ In het **waterlopenbeheerplan** staat beschreven waar welk beheer wordt uitgevoerd door het hoogheemraadschap.

⁶ **Overige producten** die het watergebiedsplan als basis kunnen hebben. Dit kan bijvoorbeeld een waterplan zijn, een convenant, een baggerplan enz.

b 1.1.2 GGOR-systematiek

In het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW - zie b 3.3.2) is de afspraak gemaakt dat de waterschappen de komende jaren GGOR's opstellen voor hun beheersgebied. GGOR staat voor Gewenst Grond- en OppervlaktewaterRegime (oftewel: gewenste peilen en peilbeheer). De GGOR-systematiek is leidend bij het opstellen van het watergebiedsplan.

Het GGOR is enerzijds een concreet product maar vooral ook een proces: Een proces waarbij afwegingen in het waterbeheer gemaakt worden, door op een heldere manier de belangen af te wegen van alle functies die in een gebied voorkomen. Hierbij wordt het hele watersysteem beschouwd; van oppervlaktewater tot grondwater en van kwantiteit tot kwaliteit. Vaak zal het niet mogelijk zijn om het waterbeheer voor alle functies optimaal in te richten. Enerzijds omdat er beperkingen zijn aan wat technisch realiseerbaar is, anderzijds omdat keuzes in belangrijke mate beïnvloed worden door het maatschappelijk bestuurlijk krachtenveld. Het resultaat van de GGOR-systematiek is een via bestuurlijke afweging vastgesteld besluit.

Het GGOR-proces helpt bestuurders in de afweging van belangen en garandeert dat die keuzes goed onderbouwd zijn. Daar waar blijkt dat functies slecht bediend kunnen worden, levert het GGOR-proces bovendien belangrijke input voor toekomstige afwegingen in de ruimtelijke ordening. Waterschapsbesturen kunnen motiveren waar beperkingen liggen gezien de huidige functietoekenning en het provinciale bestuur heeft een extra hulpmiddel bij het herzien van functies. Het einddoel blijft steeds: het realiseren van een duurzaam ingericht watersysteem, waarbij er een beter evenwicht is in de afstemming tussen functies en waterbeheer. [lit. 22]

b 1.1.3 Procedure

Voor de juridische instrumenten geldt een procedureverplichting. In onderstaand figuur staat weergegeven hoe een dergelijke procedure is opgebouwd.

b 1.2 Communicatie

Alle belangen partijen zijn door middel van een brief geïnformeerd over het proces van het watergebiedsplan en het peilbesluit. In deze brief is gevraagd aan de partijen of er wensen en/of klachten zijn over het huidige gevoerde peilbeheer. In het geval dat er wensen en/of klachten zijn neemt het hoogheemraadschap contact op met deze partijen om te inventariseren wat de wensen zijn en te kijken in hoeverre dat in te passen is in het peilbeheer en peilbesluit. Geen van de partijen heeft aangegeven wensen en of klachten te hebben ten aanzien van het peilbeheer.

In het voorjaar van 2013 is er een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke effecten van voorgestelde peilwijzigingen in een aantal peilbesluitgebieden in Laag-Holland op de N2000 gebieden. Voor dit onderzoek zijn/worden er verschillende klankbordgroepen gehouden met belangenpartijen en gemeenten. Ook is er gelegenheid om de watergebiedsplannen in te zien en opmerkingen aan te geven. Ondanks dat er in Wijde Wormer geen peilwijzigingen worden voorgesteld, is het eindconcept van dit watergebiedsplan ook op deze wijze door de partijen in te zien. Het vooroverleg met de provincie is op dezelfde wijze vorm gegeven. Ingediende opmerkingen zijn/worden, indien relevant, in dit rapport verwerkt.

Met de grondeigenaren ter plaatse van waterbergingsproject Wormerzicht is vanaf 2007 intensief gecommuniceerd en afgestemd over de inrichting van het bergingsgebied en de te hanteren waterpeilen. Hiervoor zijn verschillende samenwerkingsovereenkomsten afgesloten.

bijlage 2 Themakaarten en onderzoeken.

2.1 Themakaarten

b 2.1.1 Ligging plangebied

b 2.1.2 Cultuurhistorie en archeologie

b 2.1.3 Maaiveldhoogte

b 2.1.4 Bodem

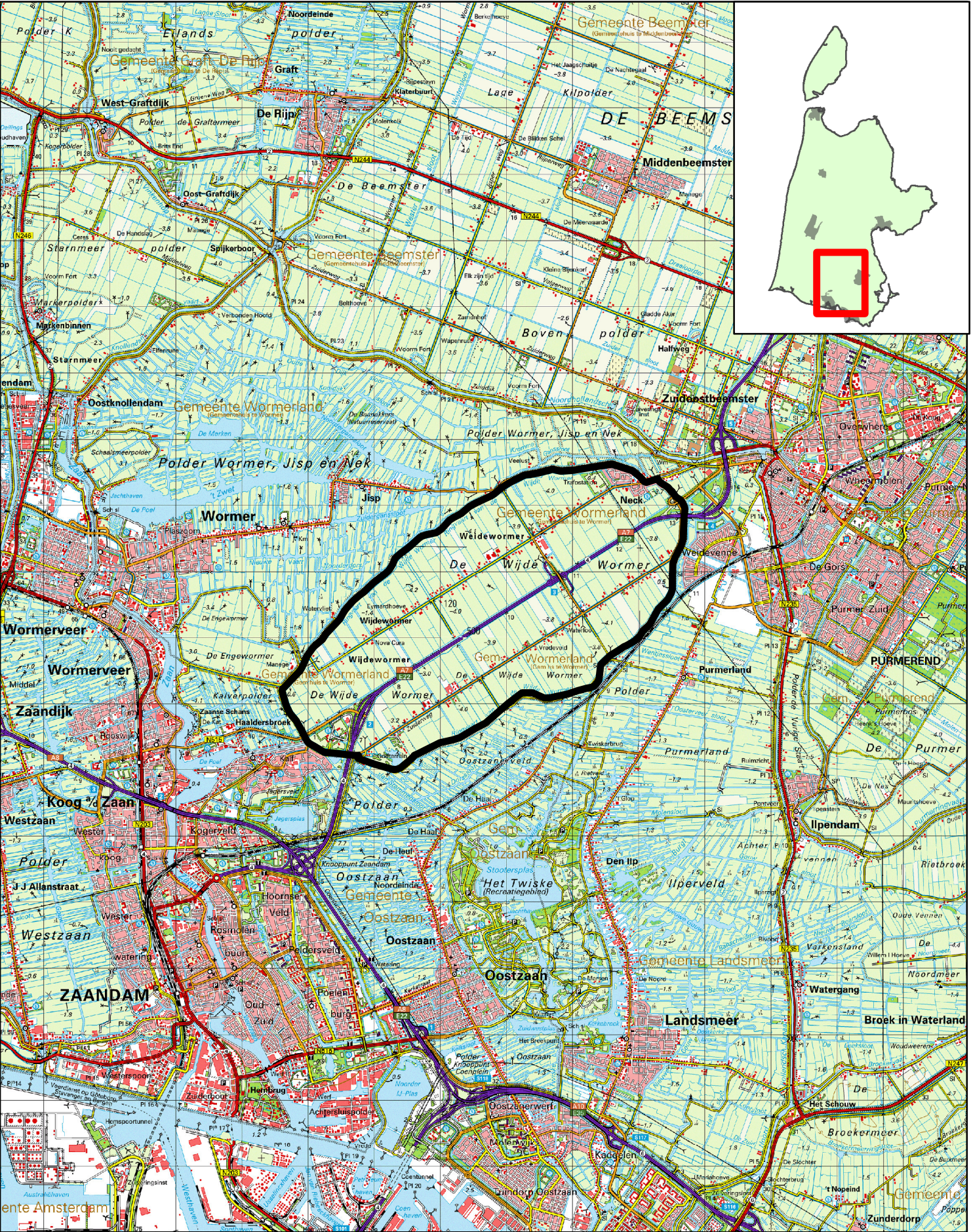
b 2.1.5 Kwel en wegzijging ('s zomers en 's winters)

b 2.1.6 Waterstaatkundige situatie

b 2.1.7 Natuur (N2000, EHS en weidevogelgebieden en natuurbeheertypen)

b 2.1.8 Grondgebruik

Peilbesluit Wijdewormer

Plangebied

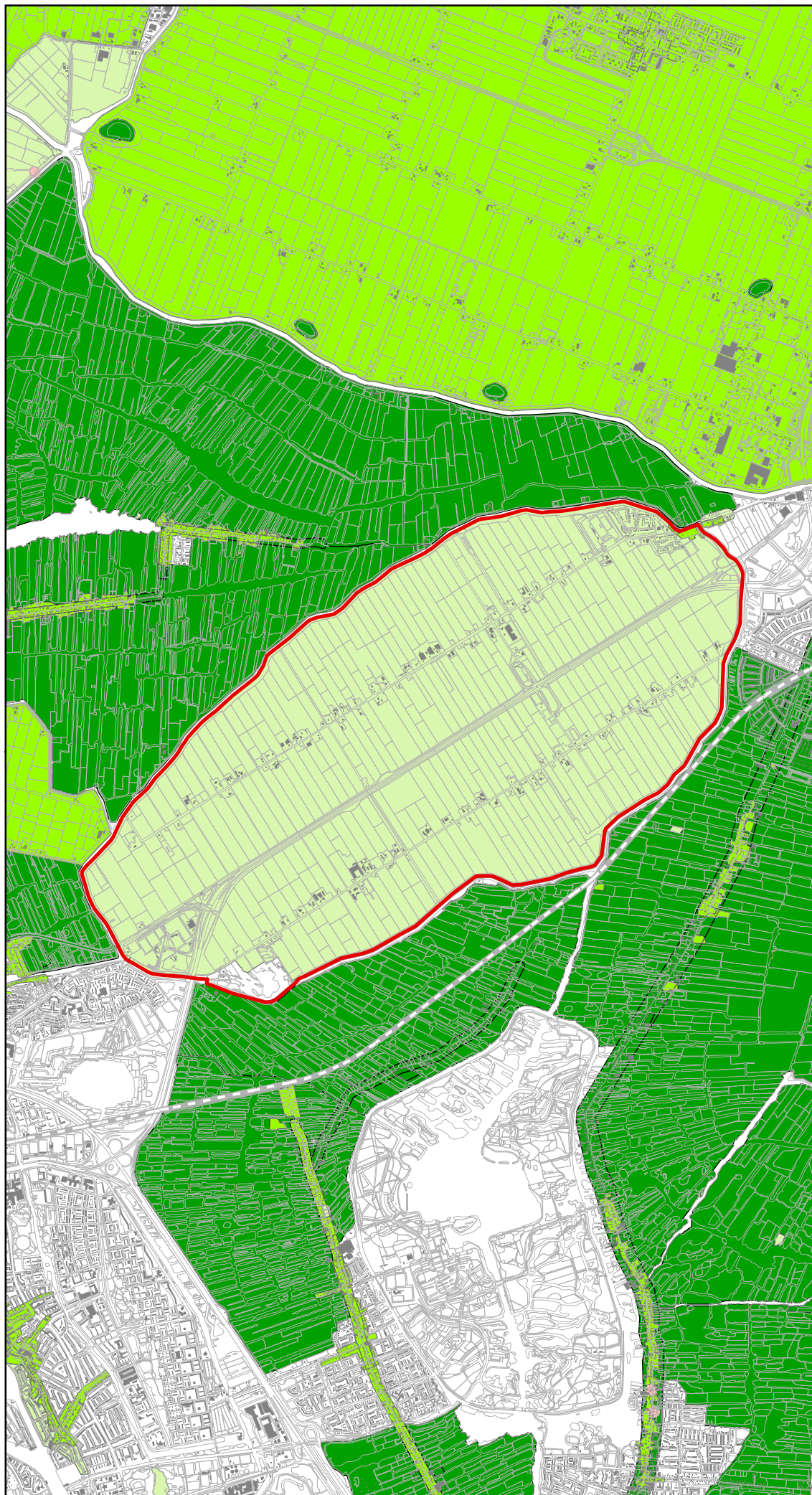
Schaal: 1:75.000 Datum: 10-10-2012
Tekeningnr: GB12-328 Formaat: A4
Getek. KZ

0 0,5 1 1,5
km

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
T: 072-5828282, E: info@hnhk.nl

Peilbesluit Wijde Wormer

Legenda

- Plangebied
- Cultuurhistorie punten
- Cultuurhistorie lijnen

CHW vlakken

- Van waarde
- Hoge waarde
- Zeer hoge waarde

Cultuurhistorie

Bronnen: Provincie Noord-Holland
en Rijksdienst voor archeologie,
cultuurlandschap en monumenten

Tekeningnr: GB12-330

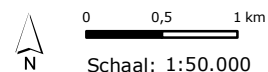
Datum: 10-10-2012

Formaat: A4

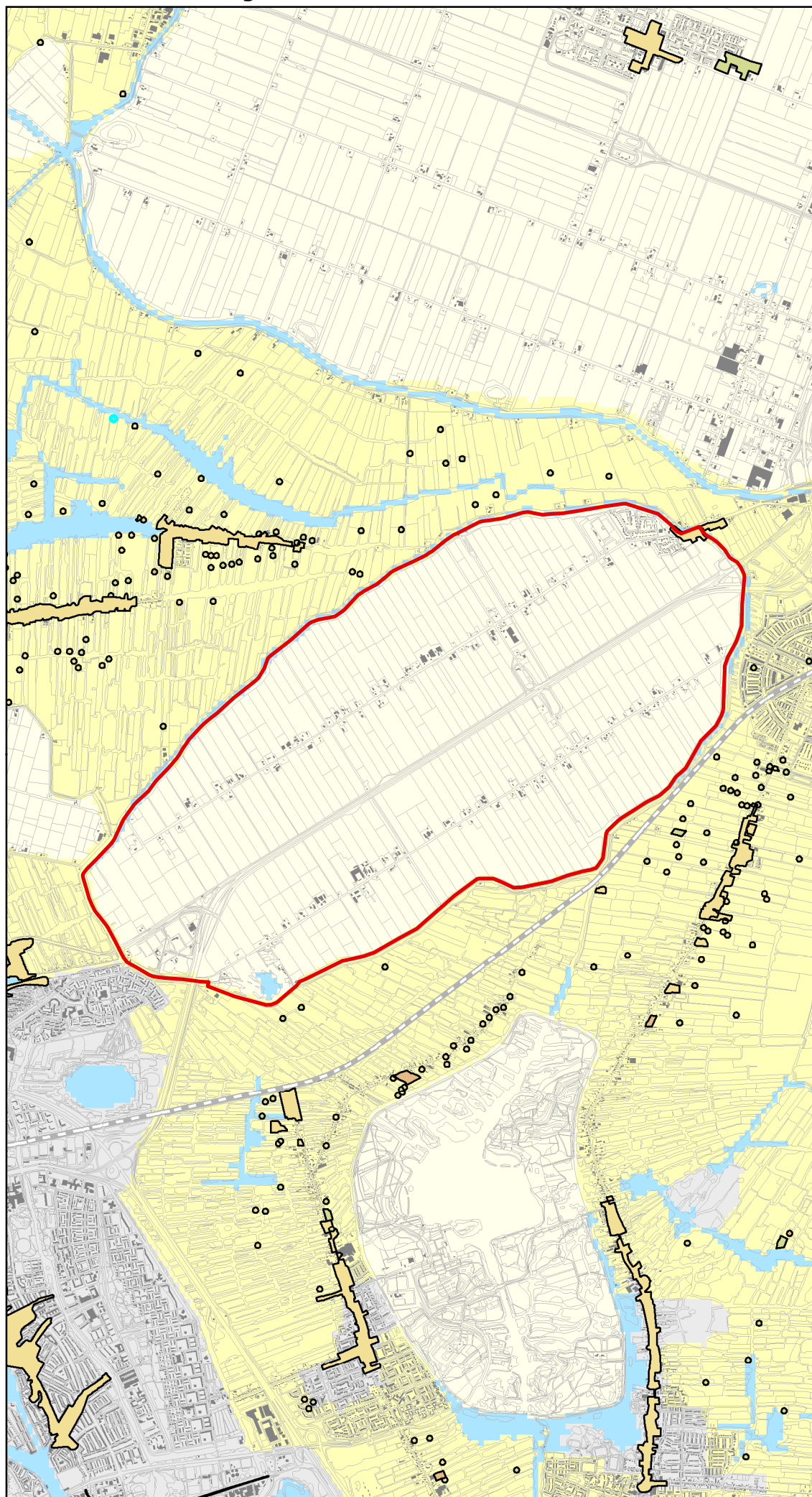
Getek.: KZ

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
T: 072-5828282, E: info@hnhk.nl

Peilbesluit Wijdewormer

Legenda

Archeologische monumenten

- Terrein van archeologische betekenis
- Terrein van archeologische waarde
- Terrein van hoge archeologische waarde
- Terrein van zeer hoge archeologische waarde
- Terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd

indicatieve kaart archeologische waarden

- Lage trefkans
- Middelhoge trefkans
- Hoge trefkans

Archeologie

Bronnen: Provincie Noord-Holland en Rijksdienst voor archeologie, cultuurlandschap en monumenten

Tekeningnr: GB12-334

Datum: 10-10-2012

Formaat: A4

Getek.: KZ

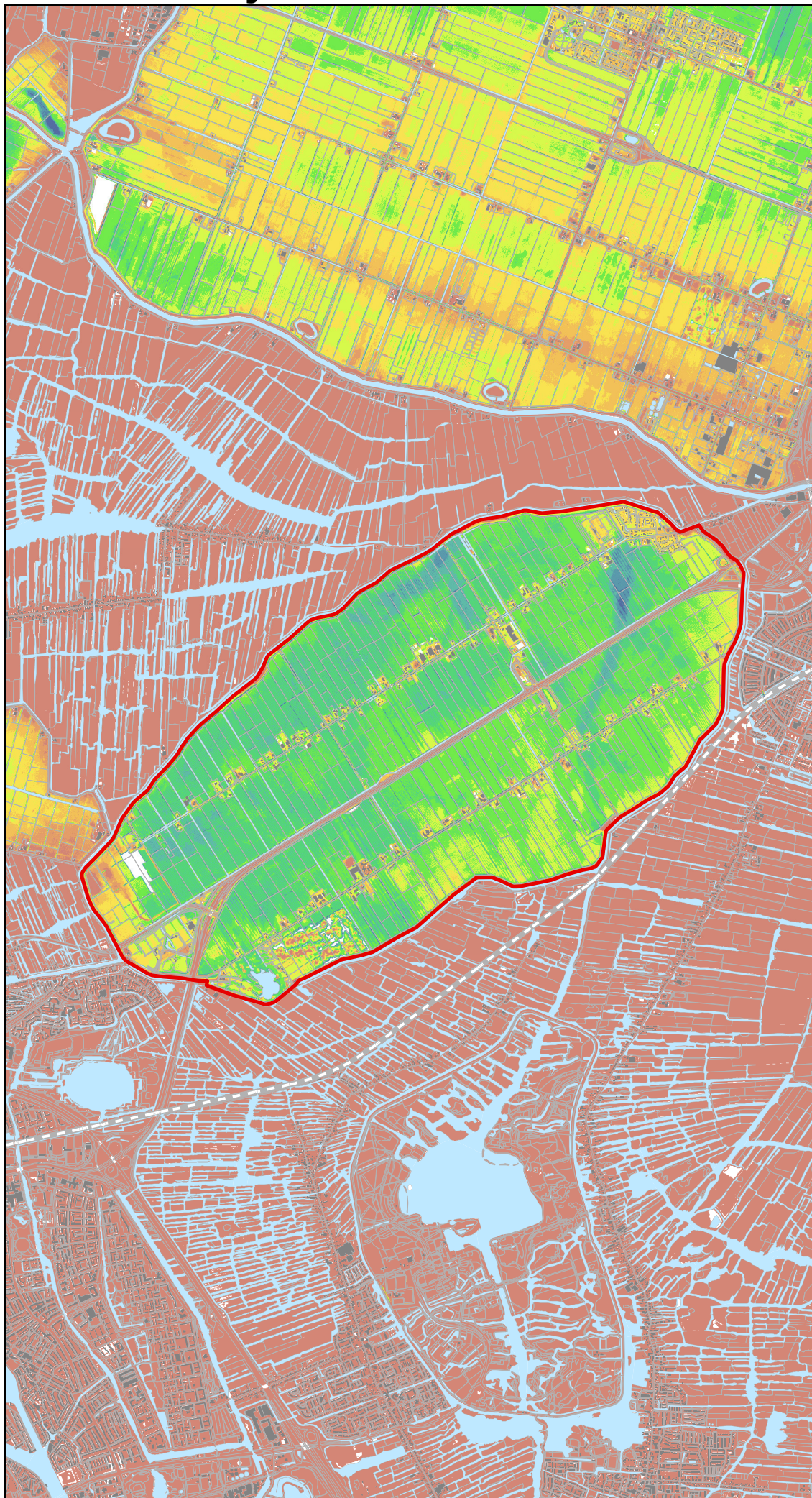
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
T: 072-5828282, E: info@hnhk.nl

0 0,25 0,5 0,75 km

Schaal: 1:50.000

Peilbesluit Wijdewormer

Legenda

- Plangebied
- water

Maaiveldhoogte

[meter t.o.v. NAP]

- 4,6 en lager
- 4,60 tot -4,40
- 4,40 tot -4,20
- 4,20 tot -4,00
- 4,00 tot -3,80
- 3,80 tot -3,60
- 3,60 tot -3,40
- 3,40 tot -3,20
- 3,20 tot -3,00
- 3,00 en hoger

Maaiveldhoogte

Bron: zie ook www.ahn.nl/viewer

Tekeningnr: GB12-332

Datum: 10-10-2012

Formaat: A4

Getek.: KZ

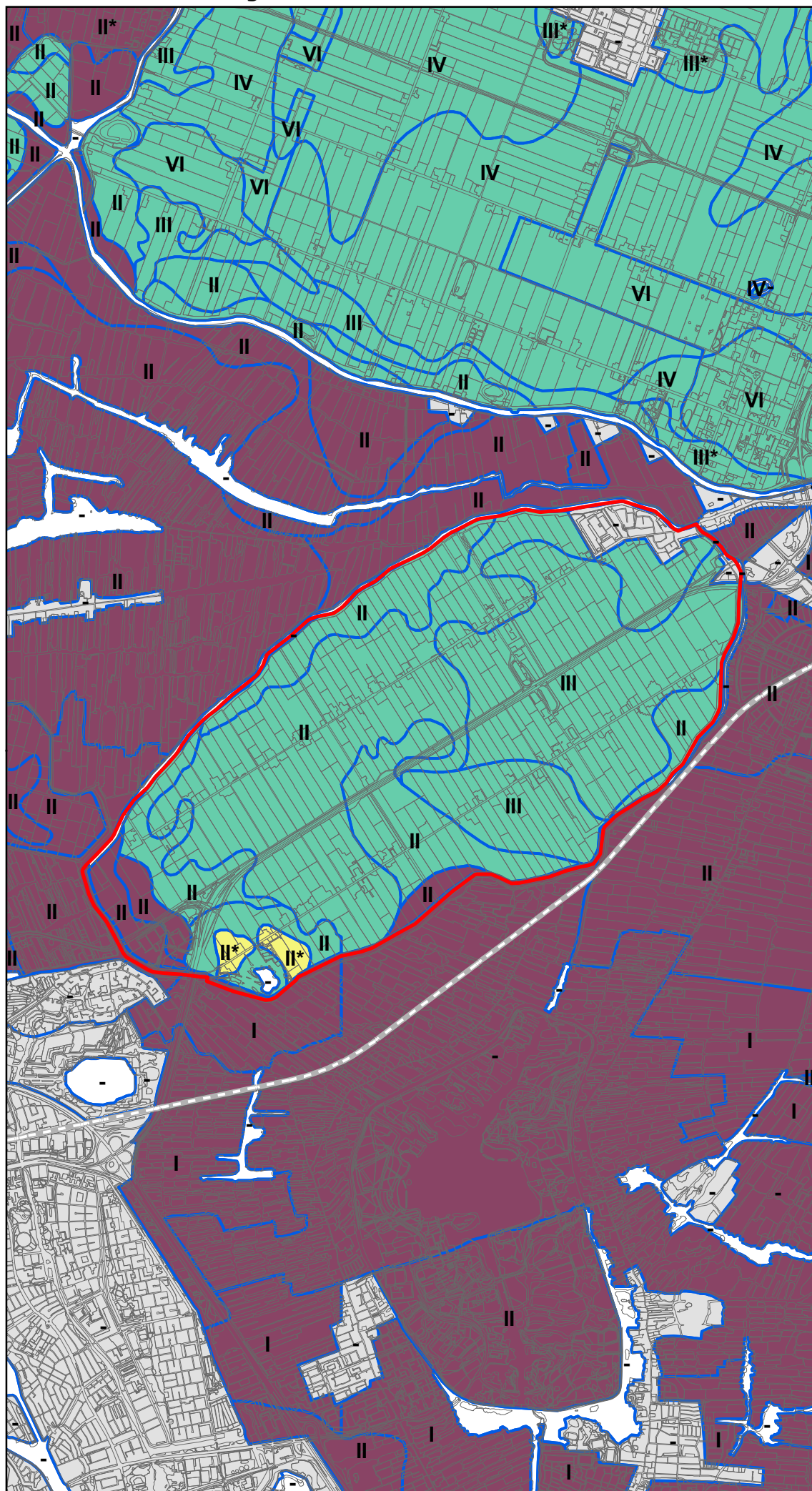
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
T: 072-5828282, E: info@hnhk.nl

0 0,25 0,5 0,75 km

Schaal: 1:50.000

Peilbesluit Wijdewormer

Legenda

- Plangebied
- grondwatertrappen
- bodem**
- Veengronden
- Podzolgronden
- Eerdgronden
- Vaaggronden
- Eerd- en vaaggronden met geroerde ondergrond
- Wieringermeergronden
- Zeer ondiepe keileem, potklei, enz
- Bebouwing en overig

Bodem

Bron: Alterra, 2000
(zie ook www.bodemdata.nl)

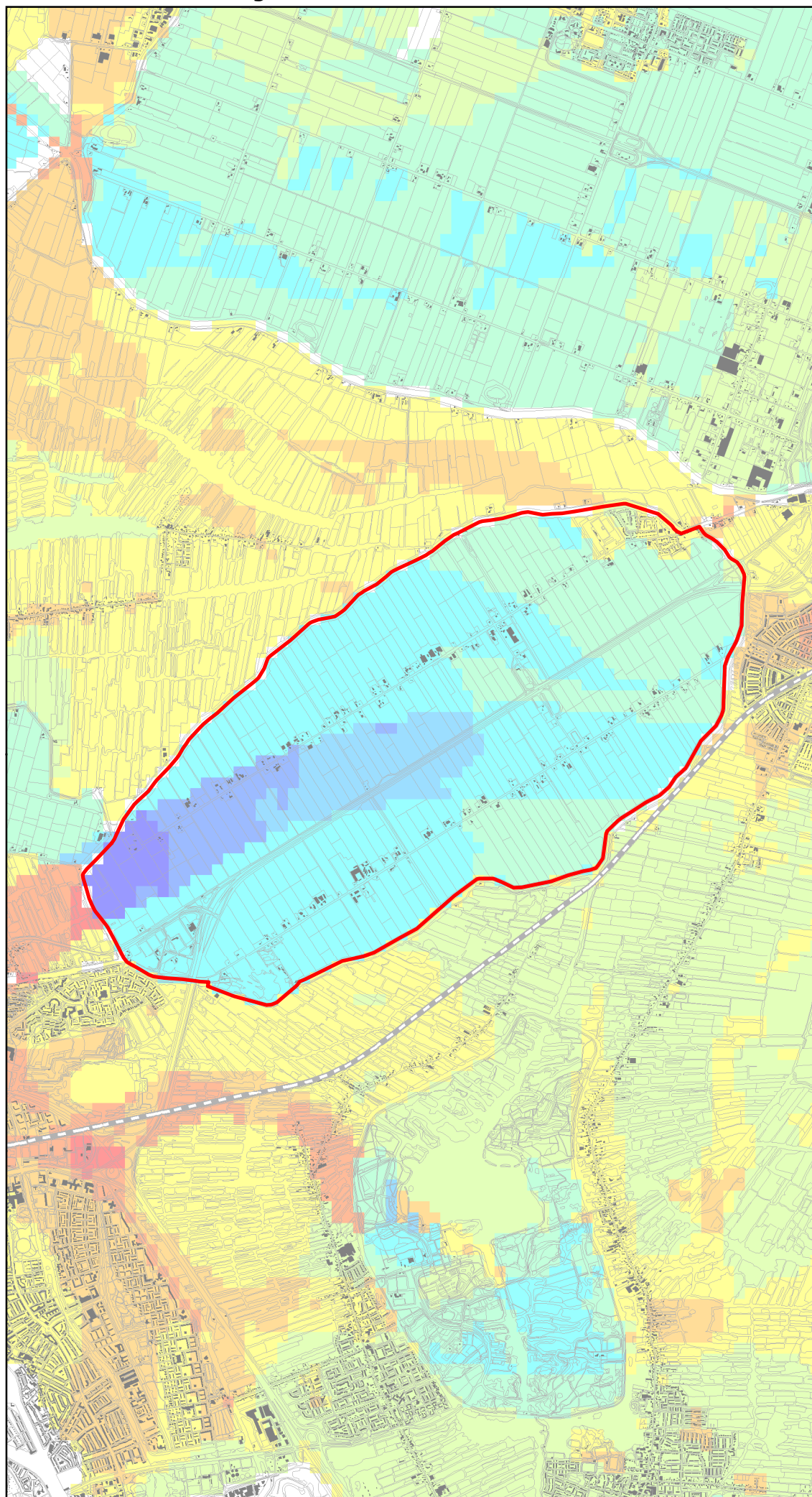
Tekeningnr: GB12-329
Datum: 10-10-2012
Formaat: A4
Getek.: KZ

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
T: 072-5828282, E: info@hnhk.nl

0 0,25 0,5 0,75 km
Schaal: 1:50.000

Peilbesluit Wijdewormer

Legenda

Kwel- en infiltratie
winter

[mm per dag]

infiltratie

- < -1,00
- 1,00 tot -0,50
- 0,50 tot -0,25
- 0,25 tot -0,10
- 0,10 tot 0,00

kwel

- 0,001 tot 0,10
- 0,10 tot 0,25
- 0,25 tot 0,50
- 0,50 tot 1,00
- > 1,00

Kwel en infil- tratie winter

Kwel en infiltratie, Provincie
Noord Holland, 2001 (flux
tussen freatisch grondwater
en eerste watervoerend pakket)

Tekeningnr: GB12-336
Datum: 10-10-2012
Formaat: A4
Getek.: KZ

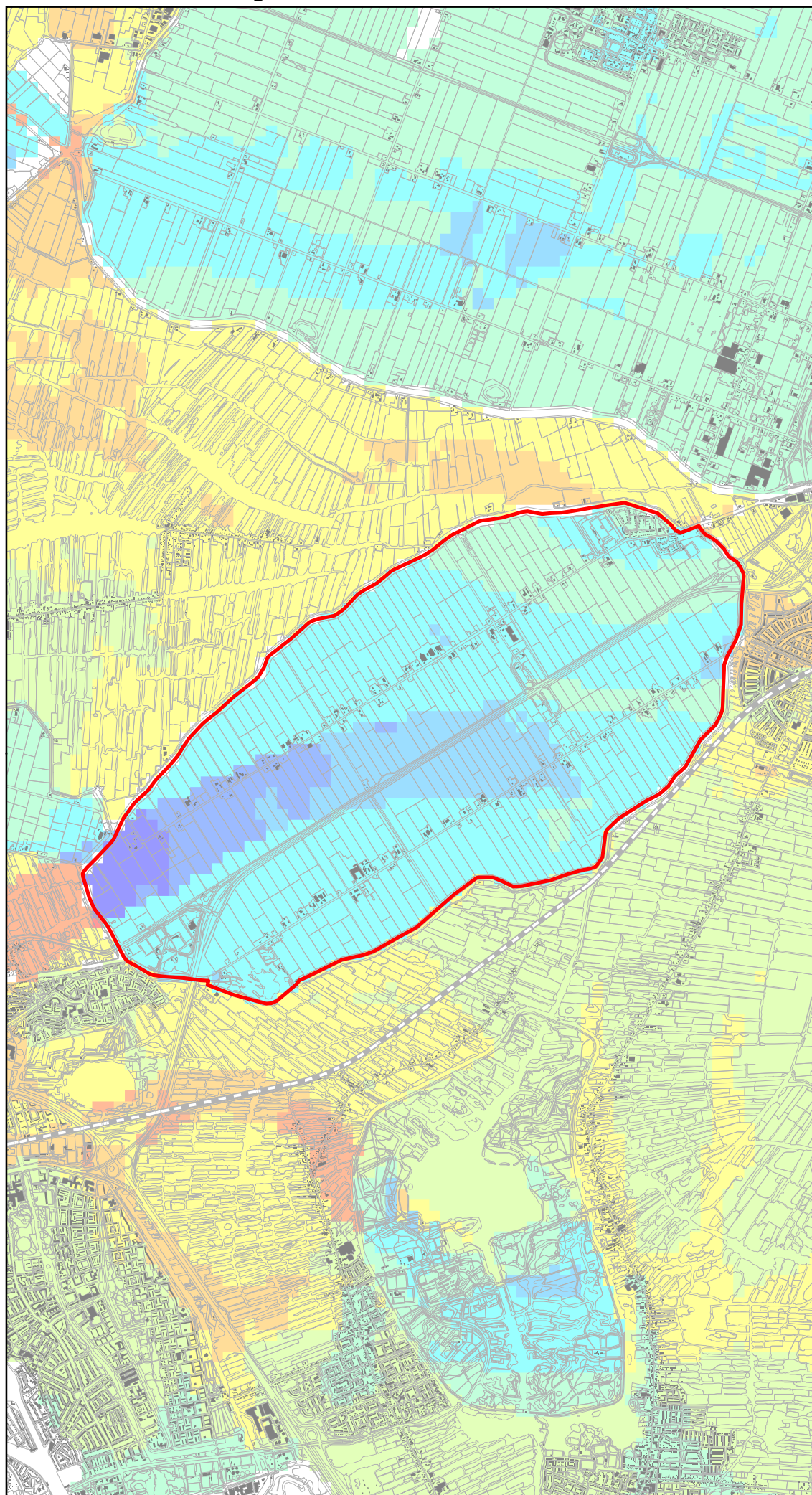
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
T: 072-5828282, E: info@hnhk.nl

0 0,5 1 km

Schaal: 1:50.000

Peilbesluit Wijdewormer

Legenda

Kwel- en infiltratie

[mm per dag]

infiltratie

- < -1,00
- 1,00 tot -0,50
- 0,50 tot -0,25
- 0,25 tot -0,10
- 0,10 tot 0,00

kwel

- 0,001 tot 0,10
- 0,10 tot 0,25
- 0,25 tot 0,50
- 0,50 tot 1,00
- > 1,00

Kwel en infil- tratie zomer

Kwel en infiltratie, Provincie Noord Holland, 2001 (flux tussen freatisch grondwater en eerste watervoerend pakket)

Tekeningnr: GB12-337
Datum: 10-10-2012
Formaat: A4
Getek.: KZ

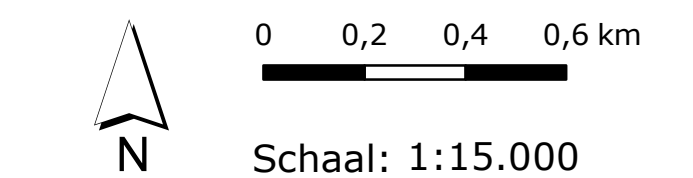

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
T: 072-5828282, E: info@hnhk.nl

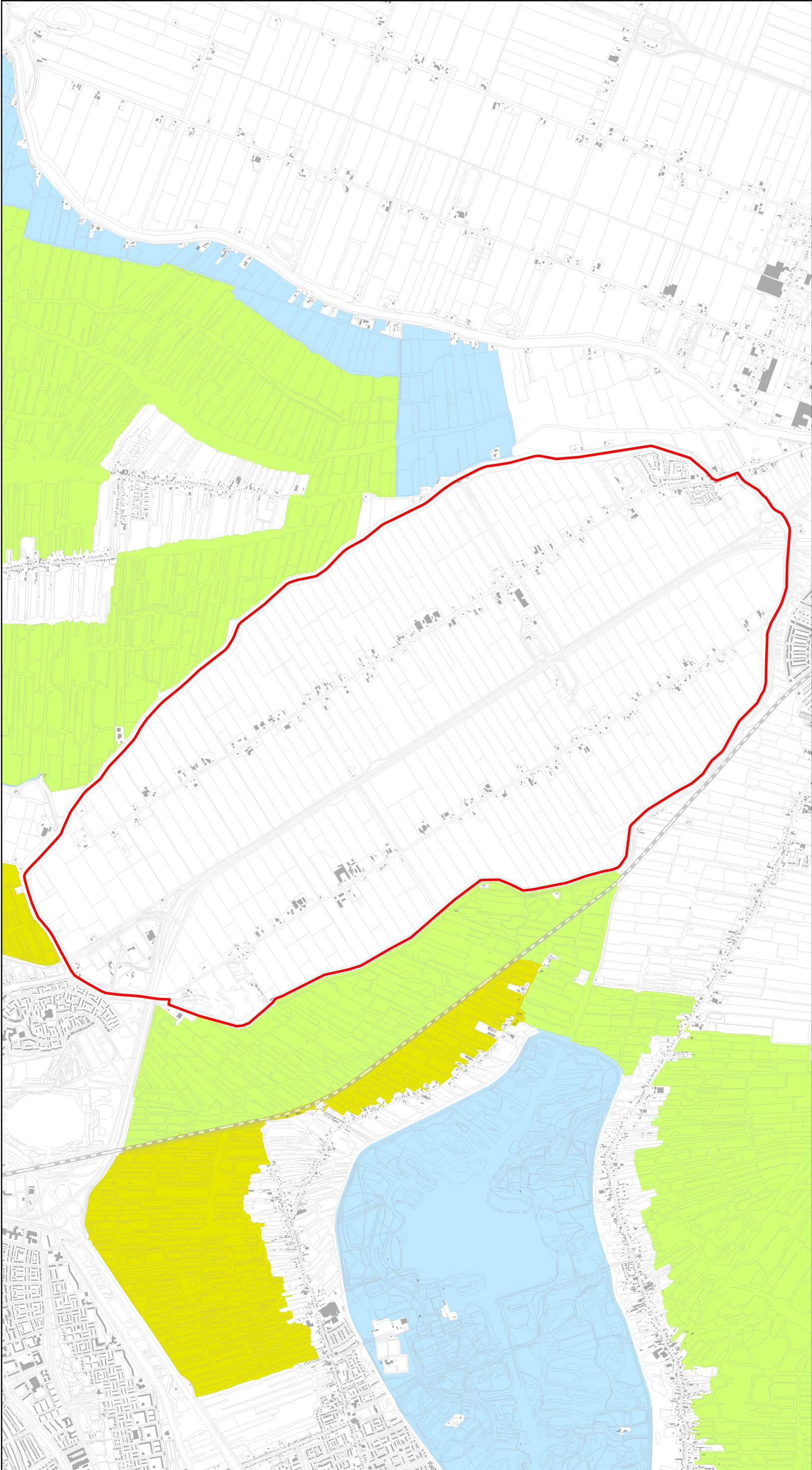

0 0,5 1 km

Schaal: 1:50.000

Peilbesluit Wijdewormer

Legenda

- Plangebied
- Natura 2000
- BESCHERMING
- Habitatrictlijn
- Habitatrictlijn + Natuurbeschermingswet
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn + Natuurbeschermingswet
- Vogelrichtlijn + Habitatrictlijn
- Vogelrichtlijn + Habitatrictlijn + Natuurbeschermingswet
- Natuurbeschermingswet, geen Natura 2000

Natuur Natura 2000

zie ook
http://geo.noord-holland.nl/Structuurvisie_100412/start_structuurvisie.html

Versie:	01	Status:	Definitief
Datum:	24-05-2013		
Kaartnr:	GB13-295	Getek.:	KZ
Bestandnr:		Formaat:	A3
Reg.nr:			

hoogheemraadschap

Hollands

Noorderkwartier

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
T: 072-5828282, E: info@hnnk.nl

0 0,25 0,5 0,75 1 km

Schaal: 1:30.000

Peilbesluit Wijdewormer

Legenda

- plang
- Begrenzungen weidevogelleefgebied
- EHS**
 - EHS bestaande natuur
 - EHS grote wateren
 - EHS nieuwe natuur

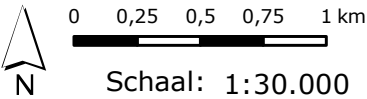
Natuur

EHS en weidevogelleefgebied

Versie: 01 Status: Definitief
Datum: 24-05-2013
Kaartnr: GB13-296 Getek.: KZ
Bestandnr: Formaat: A3
Reg.nr:

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
T: 072-5828282, E: info@hnhk.nl

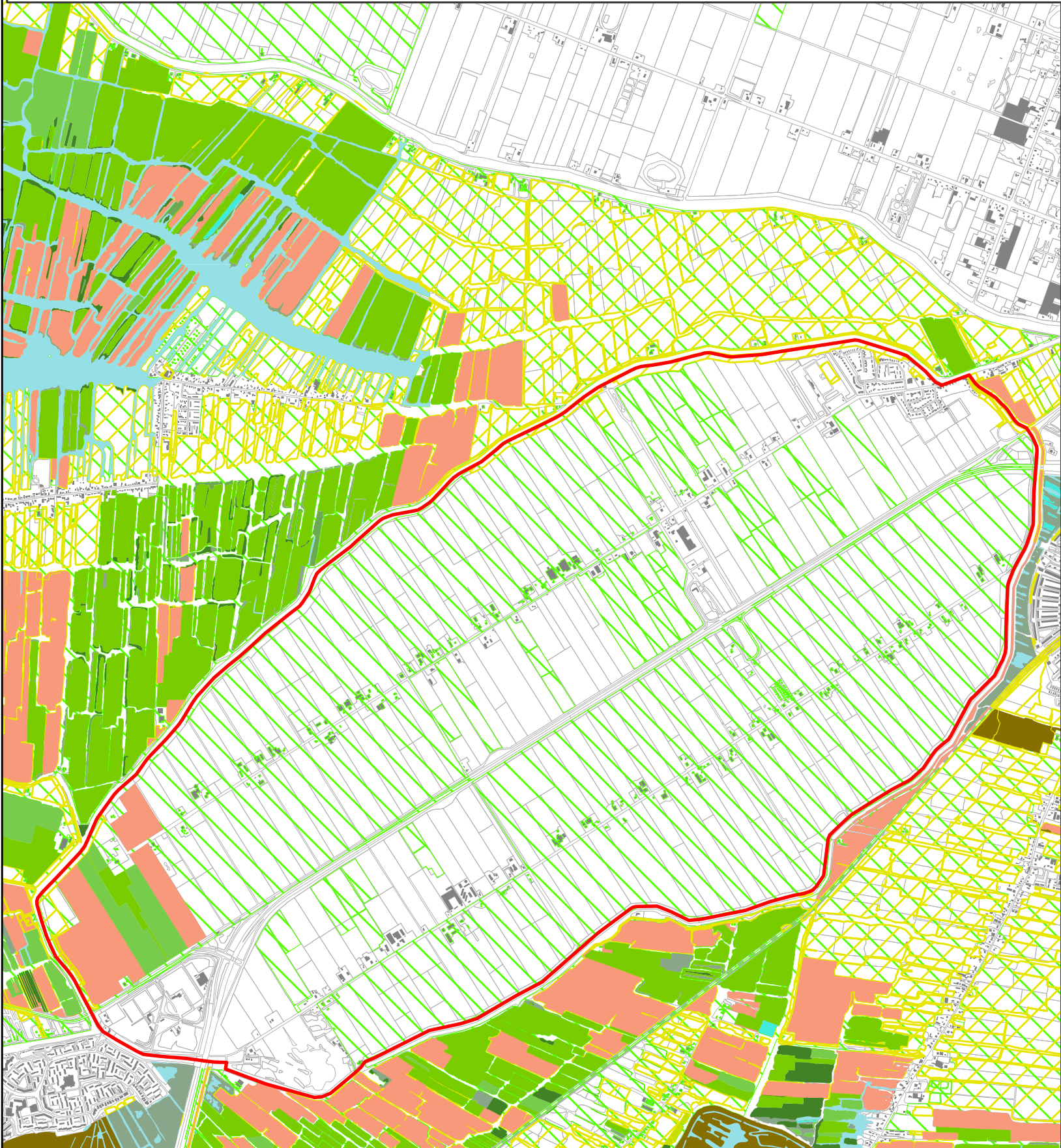

Peilbesluit Wijdewormer

Legenda Plangebied

Natuurbeheertypen

	A01.01 Weidevogelgebied		N05.02 Gemaaid rietland		N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland
	A01.02 Akkerfaunagebied		N06.01 Veenmosrietland en moerasheide		N12.03 Glanshaverhooiland
	A01.03 Ganzenfoerageergebied		N06.02 Trilveen		N12.04 Zilt- en overstromingsgrasland
	A02.01 Botanisch waardevol grasland		N06.04 Vochtige heide		N12.05 Kruiden- of faunarijke akker
	A02.02 Botanisch waardevol akkerland		N06.05 Zwakgebufferd ven		N12.06 Ruigteveld
	N00.01 Nog om te vormen naar natuur		N06.06 Zuur ven en hoogveenven		N13.01 Vochtig weidevogelgrasland
	N01.01 Zee en wad		N07.01 Droge heide		N13.02 Wintergastenweide
	N01.02 Duin- en kwelderlandschap		N07.02 Zandverstuiving		N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos
	N01.03 Rivier- en moeraslandschap		N08.01 Strand en embryonaal duin		N14.02 Hoog- en laagveenbos
	N02.01 Rivier		N08.02 Open duin		N14.03 Haagbeuken- en essenbos
	N03.01 Beek en Bron		N08.03 Vochtige duinvallei		N15.01 Duinbos
	N04.01 Kranswierwater		N08.04 Duinheide		N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos
	N04.02 Zoete Plas		N09.01 Schor of kwelder		N16.01 Droog bos met productie
	N04.03 Brak water		N10.01 Nat schraalland		N16.02 Vochtig bos met productie
	N04.04 Afgesloten zeearm		N10.02 Vochtig hooiland		N17.01 Vochtig hakhout en middenbos
	N05.01 Moeras		N11.01 Droog schraalgrasland		N17.02 Droog hakhout
			N12.01 Bloemdijk		N17.03 Park- of stinzenbos
					N17.04 Eendenkooi

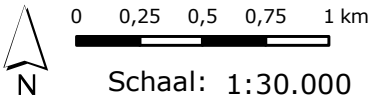
Natuur Natuurbeheertypen

Bron:
Natuurbeheerplan 2013
provincie Noord-Holland

Versie:	01	Status:	Definitief
Datum:	24-05-2013		
Kaartnr:	GB13-297	Getek.:	KZ
Bestandnr:		Formaat:	A3
Reg.nr:			

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250, 1700 AG Heerhugowaard
T: 072-5828282, E: info@hnnk.nl

2.2 Factsheet KRW

Basisgegevens	
Naam	waterdelen Wijdewormer
Code	NL12_340
Status	Kunstmatig
Type	M30 - Zwak brakke wateren
Stroomgebied	Rijn-West
Waterbeheergebied	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Provincie	Noord-Holland
Gemeente	Wormerland

Legenda	
Geseledeerd waterlichaam	Zwenwater
Geseledeerd waterlichaam	Provinciegrens
Overige waterlichamen	Natura2000 gebied
Overige waterlichamen	Grondwaterbeschermingsgebied

Karakterschets van het waterlichaam

Stilstaand water met een redelijk constant tot sterk wisselend zoutgehalte, dat vooral voorkomt in het zeekeleigebied en de duinen, maar lokaal ook in het laagveengebied. De invloed van zout is in dit watertype dominant over andere omgevingsfactoren.

Onderbouwing van de status "Kunstmatig"

Dit waterlichaam heeft de status kunstmatig omdat het door mensen gegraven is.

Biologische en algemeen fysisch chemische toestand

De maatlaten zijn gebaseerd op doeltipe M30 (Zwak brakke wateren)

Maatlat	Huidige situatie	Verwachting 2015	GEP	Toelichting
Macrofauna (EKR)	0,41	0,46	0,4	G3
Overige waterflora (EKR)	0		0,5	G3
Fytoplankton (EKR)	0,20	0,53	0,6	G1
Vis (EKR)	0,24		0,5	G3
Totaal fosfaat (zomergemiddelde) (mg P/l)	0,77	1,06	<=0,22	G3
Totaal stikstof (zomergemiddelde) (mg N/l)	5,01	4,18	1,8	G1
Chloride (zomergemiddelde) (mg Cl/l)	724		300-3000	G3
Temperatuur (maximum waarde) (°C)	20,0	25	25	G1
Doorzicht (zomergemiddelde) (Meter)	0,13	0,9	0,9	G1
Zuurgraad (zomergemiddelde) (-)	7,76	6,0-9,0	6,0-9,0	G1
Zuurstofverzadiging (zomergemiddelde) (%)			60-120	G1

Legenda: slecht ontoereikend matig goed zeer goed

In de kolom toelichting zijn codes opgenomen voor de hanteerde methodiek. Voor de betekenis van deze codes wordt verwezen naar de toelichting op de factsheets.

Maatregelenoverzicht 2010-2015

De volgende maatregelen zijn voorzien in het waterlichaam in de periode 2010-2015:

Omschrijving	Omvang	Eenheid	Initiatiefnemer
Natuurvriendelijk schonen	2	km	Waterschap
verwijderen kroos en drijfslagen	2	ha	Waterschap

Onderbouwing van fasering

Een deel van de doelen zal pas na 2015 worden gehaald omdat niet alle maatregelen voor 2015 worden uitgevoerd en het effect van de uitgevoerde maatregelen niet altijd al in 2015 wordt bereikt.

De volgende maatregelen zullen na 2015 worden uitgevoerd:

Omschrijving	Omvang	Eenheid	Initiatiefnemer
Kunstwerken vispasseerbaar maken	1	stuks	Waterschap
kroos verwijderen	1	ha	Waterschap
Drijfslagen verwijderen	1	ha	Waterschap

De motiveringsgrond voor het gefaseerd uitvoeren van het maatregelenpakket en het pas later bereiken van de gestelde doelen is hieronder weergegeven:

- technisch onhaalbaar in verband met uitvoeringscapaciteit
- onevenredig kostbaar in verband met te hoge lasten

Voor een nadere motivering van de fasering wordt verwezen naar de toelichting op de factsheets. Daarbij zijn voor dit waterlichaam de volgende codes van toepassing: F6, F8.

Chemische toestand en overige relevante stoffen

In onderstaande tabel wordt aangegeven welke stoffen bij het beoordelen van de huidige toestand momenteel de norm overschrijden. In het Besluit Kwaliteitseisen en Monitoring Water zijn de normen voor de betreffende stoffen vastgelegd. Stoffen die voldoen aan de norm of waarvoor geen oordeel gevormd kan worden zijn niet opgenomen in deze tabel.

Stofgroep	Normoverschrijding in huidige situatie

Verwacht wordt dat stoffen die nu niet voldoen aan de norm, ook in 2015 de norm zullen overschrijden. Voor deze stoffen is sprake van fasering. In de inleiding op de factsheets wordt dit nader toegelicht.

Het waterschap stelt alleen de eigen maatregelen vast als onderdeel van dit plan. De overige onderdelen zijn ter informatie overgenomen uit andere plannen. Voor de status, ecologische doelen en fasering wordt verwezen naar het Provinciale plan; voor maatregelen door derden naar de plannen van deze partijen; voor de overige onderdelen naar het Stroomgebiedbeheerplan.

bijlage 3 Wetgeving en beleid

b 3.1 Wet- en regelgeving

b 3.1.1 Peilbesluit

Waterwet

In december 2009 is de nieuwe Waterwet vastgesteld. In de Waterwet is een bepaling opgenomen over de vaststelling van peilbesluiten. Een waterbeheerder is in daartoe aan te wijzen gevallen verplicht voor oppervlaktewater onder zijn beheer peilbesluiten vast te stellen. In een peilbesluit worden waterstanden of bandbreedten waarbinnen waterstanden kunnen variëren vastgesteld, die gedurende daarbij aangegeven perioden zoveel mogelijk worden gehandhaafd. De aanwijzing vindt plaats bij of krachtens provinciale verordening voor zover het regionale wateren betreft. Bij de verordening kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het peilbesluit.

Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

In de verordening staat voor welke gebieden een peilbesluit moet worden opgesteld. Daarnaast bestaat het CHI-voorstel, naast het bepaalde in het tweede lid van artikel 5.2 van de waterwet, uit het onderstaande:

Het peilbesluit (tabel en kaart)

Een toelichting waarin tenminste zijn opgenomen:

- 1.1 Een kaart met de begrenzing van het gebied waarbinnen de wateren gelegen zijn waarop het peilbesluit betrekking heeft;
- 1.2 de aan het besluit ten grondslag liggende afwegingen en uitkomsten van de verrichte onderzoeken;
- 1.3 een aanduiding van de veranderingen van de waterstanden ten opzichte van de bestaande situatie;
- 1.4 een aanduiding van de gevolgen van de te handhaven waterstanden voor de diverse belangen.

b 3.1.2 Legger

Vanuit de wetgeving worden twee kaders aangegeven voor de legger. Vanuit praktische overwegingen worden deze gecombineerd.

Waterwet

In de Waterwet staat dat de beheerder zorg draagt voor de vaststelling van een legger, waarin is omschreven waaraan waterstaatswerken (oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk) naar ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen.

Waterschapswet

In de Waterschapswet staat dat de het algemeen bestuur de onderhoudsplichtigen en onderhoudsverplichtingen in de legger vaststelt.

Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

De legger bevat verder nog de gemiddelde dwarsprofielen van de oppervlaktewaterlichamen. Voor wateren die niet van overwegend belang zijn voor de aan- en afvoer van water en waterberging geldt een vrijstelling voor het vastleggen van vorm, afmeting en constructie.

b 3.1.3 Projectplan

Waterwet

In de waterwet staat dat de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder geschiedt overeenkomstig een daartoe door hem vast te stellen projectplan. Het plan bevat tenminste een beschrijving van het betrokken werk en de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd, alsmede een beschrijving van de te treffen voorzieningen, gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

Waterverordening Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Voor bepaalde waterstaatswerken bestaat de mogelijkheid tot een coördinatieregeling, welke de projectprocedure voor waterstaatswerken wordt genoemd. Op verzoek van het hoogheemraadschap kan gedeputeerde staten in bepaalde gevallen de projectprocedure op een projectplan van toepassing verklaren. Voor welke waterstaatswerken dit geldt, staat in de waterverordening. Voor de overige projectplannen wordt de procedure als beschreven in de algemene wet bestuursrecht gevolgd.

b 3.1.4 Bestemmingsplan

Provinciale ruimtelijke verordening Noord-Holland 2009

In het kader van de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) heeft de provincie op 15 december 2008 de Provinciale ruimtelijke verordening Noord-Holland 2009 vastgesteld. Deze verordening richt zich op de inhoud van bestemmingsplannen en is gebaseerd op het bestaande streekplanbeleid.

b 3.1.5 Flora en faunawet

In de Flora- en Faunawet wordt de bescherming van soorten geregeld. In de wet staat vermeld dat het verboden is planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort op welke wijze dan ook te beschadigen. Beschermde inheemse dieren mogen niet worden gedood, verstoord, verwond, gevangen en bemachtigd. Daarnaast is het verboden om nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Op de lijst van beschermde soorten staan alle in het wild levende zoogdieren, vogels, reptielen en amfibieën en een aantal vissen, libellen, vlinders en plantensoorten. Dit maakt de lijst zo breed dat bij alle aanpassingen en werkzaamheden in en om het watersysteem rekening moet worden gehouden met de Flora- en Faunawet (natuurtoets).

De toepassing van de Flora- en Faunawet met betrekking tot ruimtelijke projecten en wijzigingen in het peil staan in hoofdlijnen beschreven in een speciale folder van het ministerie van LNV [lit. 13].

b 3.2 Europees beleid

b 3.2.1 Europese Kaderrichtlijn Water (KRW)

In december 2000 is de Kaderrichtlijn Water van kracht geworden. De kaderrichtlijn is in 2005 in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De KRW is een Europese richtlijn gericht op de verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater en het grondwater. Het doel is dat al de wateren binnen de Europese Unie in 2015 in een 'goede toestand' verkeren. Bij het bepalen van een 'goede toestand' onderscheidt de KRW drie soorten water: natuurlijk; sterk veranderd;

kunstmatig. De plannen voor de verbetering van de waterkwaliteit moeten van Brussel breed worden gedragen. De KRW verplicht de lidstaten tot de opstelling van (inter)nationale stroomgebiedbeheersplannen.

Het hoogheemraadschap heeft een strategische bijdrage geleverd en veel geïnvesteerd in verbreding van het draagvlak. In 2008 zijn maatregelpakketten ontwikkeld. In het Waterbeheersplan 2010-2015; 'Van veilige dijken tot schoon water' [lit. 9] zijn de doelen en maatregelen voor het beheersgebied van HHNK benoemd.

In paragraaf **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** zijn de waterlichamen en de bijbehorende doelstellingen binnen het plangebied beschreven.

b 3.2.2 Vogel- en Habitatrichtlijn

De Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn zijn richtlijnen van de Europese Unie waarin aangegeven wordt welke soorten en welke typen natuurgebieden (habitats) beschermd moeten worden door de lidstaten. De gebieden die vallen onder de beide richtlijnen moeten uitgroeien tot een Europees netwerk van natuurgebieden. Dit netwerk wordt Natura 2000 genoemd.

In Nederland zijn de instrumenten voor de Vogel- en Habitatrichtlijn de Natuurbeschermingswet (1998) en Flora- en faunawet. De Natuurbeschermingswet is bestemd voor gebiedsbescherming, terwijl de Flora- en faunawet de soortbeschermingsaspecten beschermt.

In en nabij Vogel- en Habitatrichtlijngebieden is alleen peilwijziging toegestaan als dit niet tot negatieve gevolgen voor deze gebieden leidt. Als in het watergebiedsplan peilwijzigingen worden voorgesteld in de nabijheid van Natura 2000-gebieden, dan wordt nader onderzoek naar de effecten voorgesteld. Daarnaast worden voor Natura 2000-gebieden gebiedbeheersplannen opgesteld met hierin maatregelen. Deze maatregelen kunnen relevant zijn voor een peilbesluit. De pakketten moeten daarom nagelopen worden op het belang voor een peilbesluit in een bepaald peilbesluitgebied.

In paragraaf 2.6.1 is aangegeven of het peilbesluitgebied deel uitmaakt van een Natura2000-gebied en in paragraaf **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** welke Flora- en faunasoorten er in het gebied voorkomen.

b 3.2.3 Zwemwaterrichtlijn

Deze richtlijn 2006/7/EG is op 15 februari 2006 vastgesteld en op 24 maart 2006 in werking getreden. De oude richtlijn 76/160/EEG wordt 31 december 2014 ingetrokken. De richtlijn 2006/7/EG stelt onder andere bepalingen vast voor de controle en de indeling van de zwemwaterkwaliteit, het beheer van de zwemwaterkwaliteit en het verstrekken van informatie over zwemwaterkwaliteit aan het publiek.

De directe relatie met de peilbesluiten is in de meeste gevallen beperkt. Alleen als in het gebied waarvoor een peilbesluit wordt voorbereid een of meer zwemwateren aanwezig zijn is de richtlijn van belang.

In paragraaf 2.6.3 wordt beschreven of er zwemwaterlocaties binnen het peilbesluitgebied liggen.

b 3.2.4 Verdrag van Malta

In 1998 is door het rijk het Verdrag van Malta ondertekend, waarin de bescherming en het behoud van archeologische waarden wordt nagestreefd. Aantasting en vernietiging van archeologische waarden kunnen reden zijn tot het onthouden van goedkeuring aan een plan.

In paragraaf 2.2.2 wordt aangegeven welke archeologische en cultuurhistorische waarden zijn gevonden binnen het peilbesluitgebied.

b 3.3 Nationaal beleid

b 3.3.1 Nota ruimte

Op 27 februari 2006 is de Nota ruimte formeel in werking getreden. In deze nota zijn de nooit officieel vastgestelde Vijfde Nota over de Ruimtelijke Ordening en het Tweede Structuurschema Groene Ruimte opgenomen. Het ruimtelijke beleid in deze Nota spitst zich toe op inrichtingsvraagstukken tussen nu en 2020, met een doorkijk naar 2030.

Een aantal belangrijke elementen uit de Nota Ruimte die betrekking hebben op watergebiedsplannen zijn:

- het waterbergend vermogen neemt per stroomgebied per saldo toe;
- ruimtelijke besluiten en peilverlagingen leiden niet tot bodemdaling in gebieden met dikke veenpakketten;
- het voorkomen van peilverlaging in beïnvloedingsgebieden van hydrologisch kwetsbare gebieden van de EHS voorkomen;
- een drietrapsstrategie voor waterkwaliteit volgen, namelijk voorkomen van vervuiling, schone en vuile waterstromen gescheiden houden en tot slot het zuiveren van vuile waterstromen;
- waar mogelijk moet ruimte voor water worden gevonden door een combinatie van waterbeheer met andere functies om bij te dragen aan vergroting van de ruimtelijke kwaliteit;
- water is één van de ordenende principes bij de bestemming, de inrichting en het beheer van de ruimte;
- in de Nota Ruimte is een globale begrenzing van de EHS aangegeven. De precieze begrenzing wordt door de provincie vastgelegd.

Een aantal waardevolle gebieden en gebouwen is aangemerkt als nationaal landschap en/of opgenomen op de Werelderfgoedlijst van UNESCO. De betreffende gebieden behoren tot de nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur.

Binnen het beheersgebied van het hoogheemraadschap zijn de Beemster en de Stelling van Amsterdam door UNESCO op Werelderfgoedlijst geplaatst. De benodigde bescherming en ontwikkeling van deze gebieden moeten worden geregeld in streek- en bestemmingsplannen. Voor deze gebieden gelden de door Nederland met de Unesco aangegane verplichtingen.

Nationale landschappen zijn gebieden met internationaal zeldzame en nationaal kenmerkende kwaliteiten op landschappelijk, cultuurhistorisch en natuurlijk gebied. Deze kwaliteiten moeten worden behouden, duurzaam beheerd en waar mogelijk versterkt. Binnen het beheersgebied van het hoogheemraadschap komt het nationale landschap 'de Stelling van Amsterdam' voor. De Nota Ruimte stelt hieraan geen nadere eisen naast de uit de status van werelderfgoed voortvloeiende

verplichtingen en verantwoordelijkheden. Speciale aandacht verdient wel de landbouw in veenweidegebieden. De grondgebonden landbouw is een belangrijke drager van dit internationaal gezien unieke cultuurlandschap. Het beleid voor de veenweidegebieden is in het algemeen gericht op handhaving of verhoging van de grondwaterstanden.

b 3.3.2 Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW en NBW actueel)

Door de klimaatveranderingen, zeespiegelstijging, bodemdaling en verstedelijking is het noodzakelijk gebleken het waterbeleid in Nederland anders aan te pakken. Deze nieuwe aanpak wordt gezocht in een integrale samenwerking tussen de verschillende overheden (Rijk, Interprovinciaal Overleg, Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten). Twee jaar na de Startersovereenkomst Waterbeleid 21^e eeuw in 2001 is het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) een feit.

In de artikelen van het NBW is vooral de aandacht gevestigd op de waterkwantiteit. Dit staat in relatie met de verwachte klimaatsveranderingen en de daaruit voortvloeiende bergingsproblematiek. Verder wordt de aandacht gevestigd op het belang van de deelstroomgebiedsvisies en de daarmee samenhangende maatregelen in de regionale watersystemen.

In juni 2008 is het NBW-Actueel ondertekend door het Rijk, het IPO, de Unie van Waterschappen en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Het op orde brengen en houden van het watersysteem is de rode draad van het NBW-Actueel. Ook waterkwaliteit maakt nu deel uit van het nationaal Bestuursakkoord Water. Bij het maken van beleidskeuzes gelden verschillende strategieën voor het omgaan met vraagstukken van waterkwantiteit en waterkwaliteit. Deze strategieën moeten niet dogmatisch worden gevolgd maar als voorkeursalternatief worden meegenomen in de planvorming.

In het NBW is de afspraak gemaakt dat de waterschappen de komende jaren GGOR's gaan opstellen voor hun beheersgebied. Door realisering van het GGOR moet er een duurzaam ingericht watersysteem ontstaan, dat voldoende waarborg biedt om de toegekende functies te ondersteunen. Tijdens het GGOR-proces zal inzicht ontstaan op welke locaties en in welke mate de huidige grond- en oppervlaktewatersituatie niet optimaal is en in hoeverre het vast te stellen GGOR daarin verandering aanbrengt.

In b 1.1.2 is beschreven hoe de GGOR-methode is toegepast bij het opstellen van dit watergebiedsplan.

b 3.3.3 Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan is het rijksplan voor het waterbeleid. Het beschrijft de maatregelen die in de periode 2009-2015 genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten. Het Nationaal Waterplan, dat ook structuurvisie is op grond van de Wet ruimtelijke ordening is in december 2009 vastgesteld.

Het Nationaal Waterplan geeft een eerste uitwerking van het Deltaprogramma, dat als doel heeft een duurzame waterveiligheid en zoetwatervoorziening te realiseren. Met het Deltaprogramma wordt een doelmatige, daadkrachtige en integrale aanpak van de grote wateropgaven voor Nederland in de komende decennia nagestreefd.

Het Hoogwaterbeschermingsprogramma en de programma's voor rivierverruiming, Ruimte voor de Rivier en de Maaswerken, worden met het Nationaal Waterplan met kracht voortgezet. Het in 2008 geactualiseerde Nationaal Bestuursakkoord Water wordt gebruikt om de watersystemen in 2015 op orde te krijgen, met name op het gebied van wateroverlast en watertekort. Voor de noodzakelijke verbetering van de waterkwaliteit worden in de planperiode stroomgebiedbeheersplannen voor Eems, Maas, Rijndelta en Schelde uitgevoerd. De stroomgebiedbeheersplannen zijn een bijlage van het Nationaal Waterplan.

b 3.4 Provinciaal beleid

b 3.4.1 Provinciaal Waterplan Noord-Holland 2010-2015

Het actuele Provinciale Waterplan van Noord-Holland, getiteld 'Beschermen, benutten, beleven en beheren' is een waterplan dat geldig is voor de jaren 2010 tot en met 2015 en is vastgesteld door Provinciale Staten [lit. 20].

De provincie verwacht van het hoogheemraadschap dat het:

- bij de peilkeuze rekening houdt met het beleid van derden en ook met het provinciaal beleid zoals verwoord in het Provinciaal Waterplan en de Structuurvisie;
- met het waterpeil de aanwezige belangen zo optimaal mogelijk faciliteert en een doelmatig waterbeheer tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten mogelijk maakt;
- bij de analyse en afweging van het peilbesluit, waar relevant, knelpunten en kansen in beeld brengt tussen de ruimtelijke ordening van functies en het watersysteem en de geconstateerde kansen en knelpunten actief onder de aandacht brengt van de ruimtelijke ordenaar;
- voor hun hele beheersgebied over actuele peilbesluiten beschikt en die aan de provincie stuurt voordat ze worden vastgesteld en peilafwijkingen zoveel mogelijk vastgelegd in actuele vergunningen;
- in de toelichting op het peilbesluit een inventarisatie opneemt van de bij de afweging betrokken belangen en de manier waarop de belangenafweging tot stand is gekomen beschrijft;
- jaarlijks een voortgangsrapportage opstelt met daarin een vooruitblik op de planning van de peilbesluiten en een terugblik op het vergunnen van peilafwijkingen;
- voor een evenwichtige en transparante afweging van belangen zorgt binnen de invloedssfeer van het peilbesluit volgens de GGOR-methodiek.
- naar een duurzaam behoud van de veenweidegebieden streeft, wat betekent dat een zorgvuldig afgewogen drooglegging wordt toegepast om verdergaande maaiveldddaling te beperken en om agrarisch beheer mogelijk te houden;
- in peilbesluiten vastlegt waar, wanneer, welk waterpeil wordt gehandhaafd en de ruimtelijke verankering van het op orde brengen van het watersysteem vastlegt in de legger en in bestemmingsplannen.

In het waterplan zijn de uitgangspunten en belangen opgenomen waar de waterschappen rekening mee moeten houden bij de peilkeuze. Van de waterschappen verwacht de provincie:

- Bij het faciliteren van functies en de daaruit volgende peilkeuze is het landgebruik volgens de provinciale structuurvisie richtinggevend. Verder is het feitelijke en legaal grondgebruik leidend voor de peilkeuze. Wanneer het bestemmingsplan onvoldoende duidelijkheid biedt moet het grondgebruik bepaald worden op basis van de LGN5-

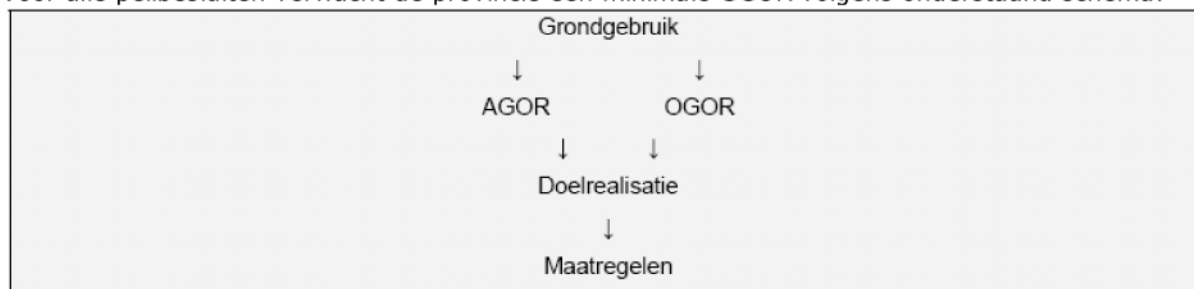
kaart. Voorwaarden zijn dat het grondgebruik legaal is en dus binnen het huidige bestemmingsplan past.

- Met het oog op veranderende klimaatsomstandigheden wordt waar mogelijk en wenselijk voor het voorraadbeheer flexibel peilbeheer toegepast. In de toelichting is, in voorkomende gevallen, onderbouwd waarom flexibel peilbeheer niet is toegepast.
- De bescherming van de waterkwaliteit (zoals het beperken van verzilting of de inlaat van water met een slechtere kwaliteit).
- Het streven naar grote aaneengesloten peilvakken.
- De bescherming en waar mogelijk de versterking van aanwezige natuurwaarden en het voorkomen van verdroging van natuurgebieden. In gebieden die onderdeel zijn van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) maar die nog niet zijn verworven, wordt de drooglegging niet vergroot. In verworven natuurgebieden worden peilen ingesteld die zijn afgestemd op het voorkomende natuurdoeltype.
- De bescherming van cultuurhistorische waarden en archeologische vindplaatsen.
- Compensatie van de achteruitgang van natuur- of cultuurhistorische waarden als gevolg van een peilwijziging.
- De bescherming van de funderingen van gebouwen.
- Het bieden van rechtszekerheid aan belanghebbenden in geval van bestaande afspraken in een landinrichtingsproject.

GGOR – Gewenste grond en Oppervlaktewaterregime

De provincie beschouwd de GGOR-systematiek niet als doel op zich maar als een instrument. Met de GGOR-systematiek kan bij de uitwerking van waterhuishoudkundige maatregelen een transparante belangenafweging worden gemaakt tussen verschillende vormen van landgebruik.

Voor alle peilbesluiten verwacht de provincie een minimale GGOR volgens onderstaand schema:

Aan de hand van het verschil tussen AGOR en OGOR moet de ernst van de situatie worden ingeschat. Vervolgens worden mogelijke maatregelen integraal afgewogen en wordt op bestuurlijk niveau een keuze gemaakt. Deze keuze bepaalt het GGOR.

b 3.4.2 Structuurvisie Noord-Holland

De Structuurvisie 2040 van de provincie Noord-Holland is in juni 2010 vastgesteld vastgesteld. In de structuurvisie staat het ruimtelijke beleid van de provincie Noord-Holland voor 2040. De structuurvisie geeft vanuit diverse invalshoeken het provinciaal beleid weer van de ruimtelijke inrichting van de provincie. Met het rijksbeleid, zoals dat vastligt in de Nota Ruimte en andere rijksnota's wordt rekening gehouden. De nieuwe Provinciale Structuurvisie omvat mede de ruimtelijke relevante onderdelen van het Provinciaal Milieubeleidsplan, het Provinciaal Waterplan en het Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan.

Anders dan bij de 'oude' streekplannen, omschrijft de provincie in de structuurvisie de provinciale belangen. Bij elk van deze belangen kiest de provincie haar rol en inzet van bijbehorende instrumenten. De provinciale structuurvisie is zelfbindend en heeft dus geen doorwerking naar andere overheidsorganen.

Daarnaast is er een **Partiële Herziening Provinciale Ruimtelijke verordening Structuurvisie**. Gedeputeerde Staten van Noord-Holland hebben op 21 september 2010 ingestemd met het ontwerp partiële herziening Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie voor wat betreft de thema's Ecologische Hoofdstructuur, ecologische verbindingzones, weidevogelleefgebieden en intensieve veehouderij.

In paragraaf 2.7.2 staat beschreven of er vanuit de structuurvisie nog randvoorwaarden zijn voor het peilbesluitgebied.

b 3.4.3 Natuurbeheerplan

Het Natuurbeheerplan is op 21 september 2010 vastgesteld. Met dit besluit vervallen alle oude gebiedsplannen en het Natuurbeheerplan 2009.

In het Natuurbeheerplan komen ontwikkelingen op natuurgebied bij elkaar en geeft de provincie samenhang aan de ontwikkelingen. In het Natuurbeheerplan staat:

- waar in Noord-Holland natuur is, of ontwikkeld kan worden;
- welk soort natuur(beheer) gewenst is;
- of dit natuurbeheer voor subsidie in aanmerking kan komen.

In paragraaf 2.6.1 staat beschreven of het peilbesluitgebied deel uit maakt natuurgebieden.

5.4.1 Beleidsnota Landschap en Cultuurhistorie

De Beleidsnota Landschap en Cultuurhistorie is vastgesteld in maart 2010. De beleidsnota is voor de provincie het beoordelingskader voor de eigen ruimtelijke plannen en die van gemeenten. Ontwikkelingen moeten zodanig ontworpen zijn dat de kernkwaliteiten van het landschap en de dorpsstructuren behouden of versterkt worden.

Vanuit de Wet op de Archeologie moet er rekening worden gehouden met het aanwezige archeologische erfgoed. Wanneer het peilbesluit het afgraven van de grond tot gevolg heeft, heeft dit een direct gevolg voor het archeologische erfgoed.

b 3.5 Beleid Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

b 3.5.1 Waterbeheersplan 2010-2015

Het Waterbeheersplan 2010-2015 van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is getiteld 'Van veilige dijken tot schoon water'. In dit plan beschrijft het hoogheemraadschap de doelstellingen voor de periode 2010-2015 voor de drie kerntaken: veiligheid tegen overstromingen, droge voeten en schoon water.

De volgende punten zijn van belang bij het opstellen van de peilbesluiten:

- Het waterbeheer is gericht op het faciliteren van de gebruiksfuncties die in het gebied aanwezig zijn. Aan die facilitering is een grens gesteld. Alles kan nu eenmaal niet altijd

overal. De grens wordt bereikt wanneer de eisen van de functie ver afstaan van de omstandigheden die van nature in het gebied aanwezig zijn, of wanneer een combinatie van functies problemen oplevert.

- De uniformiteit bij het opstellen van nieuwe peilbesluiten is gewaarborgd dankzij het Kader Integrale Peilbesluiten.
- Waar mogelijk wordt dynamisch peilbeheer wordt ingevoerd. Dit houdt in dat er (min of meer) continu wordt geanticipeerd op de actuele weersomstandigheden en de weersverwachting. Het is vooral bedoeld om de beschikbare berging in het systeem te maximaliseren bij voorspelde natte periodes.
- In natuurgebieden of gebieden waar een natuurlijk verloop van het peil gewenst is, wordt flexibel peilbeheer ingevoerd. Doel is een meer natuurlijke peilfluctuatie en verbeteren van de waterkwaliteit door de inlaat van (gebiedsvreemd) water te verminderen.
- In veenweidegebieden wordt waar mogelijk het principe 'functie volgt peil' toegepast. Dit is een uitwerking van het WB21-principe 'water is sturend voor de ruimtelijke ordening'.
- De waterkwaliteit kan verbeteren door bij het peilbeheer rekening te houden met een aantal randvoorwaarden. Om bij een te laag peilniveau van het oppervlaktewater de toenemende (nadelige) invloed van de waterbodem te beperken, hanteert het hoogheemraadschap de vuistregel om voor alle watergangen voor respectievelijk diepte en breedte een verhouding van 1:10 aan te houden. Bij sloten kleiner dan 5 meter wordt, waar mogelijk, gestreefd naar een minimum diepte van 50 cm. Daarnaast wil het hoogheemraadschap schoksgewijze veranderingen in waterkwaliteit en -kwantiteit voorkomen.
- Voor de waterlichamen zijn volgens de KRW-methodiek doelstellingen geformuleerd. Omdat de KRW voor alle wateren geldt, gelden deze doelstellingen ook voor de overige wateren. Uitgangspunten zijn hierbij dat de waterkwaliteit niet mag verslechteren ten opzichte van peiljaar 2009, beheer en inrichting worden afgestemd op het halen van de doelen en er vindt geen afwenteling plaats.
- Voor de polders is het gewenste beschermingsniveau tegen wateroverlast vastgesteld (onder andere op basis van het Nationaal Bestuursakkoord Water). Om het systeem op orde te krijgen en te houden, is het van belang dat niet opnieuw een achterstand wordt opgelopen. Binnen de bevoegdheid van het hoogheemraadschap wordt ervoor gezorgd dat bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen het bestaande beschermingsniveau behouden blijft.

b 3.5.2 Kader Integrale Peilbesluiten en Handleiding Watergebedsplan

In het Waterbeheerplan 2010-2015 is aangegeven dat de uniformiteit bij het opstellen van nieuwe peilbesluiten is gewaarborgd dankzij het Kader Integrale Peilbesluiten (2004). Aangezien dit kader inmiddels is verouderd, is er in 2010 gewerkt aan een update. Deze update in de vorm van de Handleiding Peilbesluiten vervangt het Kader Integrale Peilbesluiten, maar zal niet worden vastgesteld door het bestuur. Belangrijke beslissingen zullen in het vervolg in een los bestuursvoorstel worden behandeld, zodat de Handleiding ook tussentijds geactualiseerd kan worden.

b 3.5.3 Beleidsregels peilafwijkingen

In 2009 zijn de 'Beleidsregels peilafwijkingen' vastgesteld. Het doel van dit rapport is het geven van duidelijke beleidsregels voor het toetsen van een vergunningsaanvraag van een peilafwijking. Bij het verlenen van een vergunning is er sprake van het recht om het peil af te laten wijken van het peilbesluit. Van een plicht is echter geen sprake. In de situatie dat HHNK beoordeelt dat het belang zo groot is dat een verplichting van het gevoerde peil noodzakelijk is, wordt dit vastgelegd in een partiële herziening van het peilbesluit in plaats van in een vergunning.

Na het van kracht worden van de Beleidsregels Peilafwijkingen 2009 zijn er globaal twee situaties te onderscheiden:

1. Het peilbesluit is vastgesteld vóór 1 januari 2010 – het hoogheemraadschap beoordeelt de aanvraag om een afwijkend peil te mogen voeren aan de hand van de beleidsregels en het vigerend peilbesluit. De Beleidsregels Peilafwijkingen vormen een nadere uitwerking op het beleid zoals dat is opgenomen in het peilbesluit. Indien het peilafwijkingenbeleid in het peilbesluit strijdig is met de Beleidsregels Peilafwijkingen, is het peilbesluit leidend.
2. Het peilbesluit wordt na 1 januari 2010 vastgesteld – nieuwe aanvragen voor peilafwijkingen worden aan de hand van deze beleidsregels beoordeeld. Het hoogheemraadschap neemt in de nieuw op te stellen peilbesluiten de heroverweging van de bestaande peilafwijkingen op.

Er wordt onderscheid gemaakt in veenweide, zand en overige gebieden. Voor deze gebieden gelden verschillende vergunningsvoorwaarden.

b 3.5.4 Samenwerken aan schoon water

Samen werken aan schoon water, Maatregelenpakket 2009-2015 voor de Kaderrichtlijn Water [lit. 15] is het nieuwe gebiedsplan voor de oppervlaktewaterkwaliteit in het beheersgebied van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. De aanleiding voor dit gebiedsplan is de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW).

Dit plan omvat het complete pakket aan maatregelen voor alle wateren in het gebied. Van de maatregelen wordt een deel opgegeven aan de Europese Unie in het KRW Stroomgebiedsbeheerplan voor Rijn-Delta en vormt hiermee de resultaatverplichting voor 2015. De overige maatregelen worden gezien als een regionale inspanning, die worden verankerd in het regionale beleid. De relatie met een peilbesluit is tweeledig:

1. Maatregelen uit het pakket kunnen van invloed zijn op een peilbesluit.
2. Tijdens het opstellen van een peilbesluit kunnen aanvullende kansen worden gezien voor het verbeteren van de waterkwaliteit.

Het opstellen van een peilbesluit kan zowel tot kansen als bedreigingen voor de waterkwaliteit leiden. Kansen zijn bijvoorbeeld flexibel peilbeheer, samenvoegen van peilgebieden (minder barrières voor vis), verplaatsing van waterinlaten, etc. Bedreigingen kunnen zijn toename van nutriëntenrijke en brakke kwel door peilverlagingen en inlaten van gebiedsvreemd water.

b 3.5.5 Studie Bescherming Wateroverlast Noorderkwartier (BWN)

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en de provincie Noord-Holland hebben initiatief genomen tot de studie 'Bescherming Wateroverlast Noorderkwartier' (BWN), ook wel aangeduid als de 'faalkansenstudie' (2001-2004). Het doel van de BWN-studie is om het inzicht in de bescherming tegen wateroverlast in het gebied van Hollands Noorderkwartier te vergroten en een maatregelenpakket samen te stellen om de bescherming tegen wateroverlast te verbeteren.

Voor deze studie is het functioneren van het watersysteem met een model geanalyseerd. Op deze wijze is een gebiedsdekkend beeld verkregen van de risico's van wateroverlast in de huidige en de toekomstige situatie. Bij deze toetsing van het regionale watersysteem is rekening gehouden met de afspraken die zijn gemaakt in het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW).

Het bestuur van het hoogheemraadschap heeft vervolgens in april 2004 besloten om de afspraken in het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) verder uit te werken voor het eigen beheersgebied

en een concreet en taakstellen raamplan te maken (Raamplan bescherming tegen wateroverlast, 2005). In het raamplan is een overzicht gegeven van de gebieden die, in verband met (toekomstige) wateroverlast, moeten worden aangepakt. Ook is inzicht gegeven in mogelijke maatregelpakketten, oplossingsrichtingen en kosten die deze met zich meebrengen.

b 3.6 Gemeentelijk beleid

b 3.6.1 Bestemmingsplannen gemeente(n)

Aan de hand van bestemmingsplannen is een beeld gekregen van de vastgelegde bestemmingen in het gebied. Deze zijn opgenomen in paragraaf 2.7. De gemeentes zijn indien relevant gevraagd om eventuele (voorziene) wijzigingen aan te geven.

bijlage 4 Typen peilbeheer

Strak peilbeheer	Vast	
		Bij vast peilbeheer wordt één streefpeil vastgesteld in het peilbesluit en wordt niet geanticipeerd op de weersomstandigheden. Vast peilbeheer houdt in dat zodra het waterpeil licht stijgt er meteen wordt afgevoerd en zodra het waterpeil licht daalt er meteen wordt aangevoerd. Voorbeeld: vaste stuw.
	Zomer- / Winter	
		Bij zomer- en winterpeil wordt voor het zomerseizoen een ander streefpeil vastgesteld dan voor het winterseizoen. Het winterpeil ligt tussen 0,05 of 0,50 meter lager dan het zomerpeil. Zo is er in het nattere winterseizoen ruimte voor waterberging, terwijl in het drogere zomerseizoen extra water in het gebied aanwezig is. Dit type peilbeheer wordt met name toegepast ten behoeve van agrarische functies. Er wordt niet geanticipeerd op weersomstandigheden. Voorbeeld: schotbalkstuw met 's zomers een extra balk t.o.v. de winter.

Anticiperend peilbeheer	Dynamisch	
		Bij dynamisch peilbeheer gaat het vooral om (min of meer) continu te anticiperen op de actuele weersomstandigheden. Er wordt één streefpeil vastgesteld met daarbij een boven- en ondergrens. De beheerder kan op basis van zijn ervaringen actief sturen binnen de gestelde grenzen om de berging of watervoorraad te optimaliseren als dat nodig is. Bij dynamisch peilbeheer zijn peilveranderingen vaak kortstondig en tegennatuurlijk om overlast door natuurlijke omstandigheden op te vangen. Het peil wordt – afhankelijk van de weersverwachting – verlaagd bij de verwachting van veel neerslag en vastgehouden bij een verwachting van een periode met veel verdamping. Voorbeeld: een automatische stuw.
	Seizoensgebonden dynamisch	
		Bij seizoensgebonden dynamisch peilbeheer wordt er dynamisch peilbeheer gevoerd, maar in plaats van het jaarrond hetzelfde streefpeil wordt er in het zomerseizoen een ander streefpeil aangehouden dan in het winterseizoen. Zowel voor het zomer- als winterseizoen wordt een boven- en ondergrens vastgesteld, waarbinnen de beheerder op basis van zijn ervaringen actief kan sturen. Meestal ligt het streefpeil in de winter lager dan in de zomer, zodat de voordelen van een zomer-/winterpeil (meer berging in de winter, meer water in de zomer) kunnen worden gecombineerd met de voordelen van dynamische peilbeheer (anticiperen op de weersomstandigheden).

Terughoudend peilbeheer	Flexibel	
		Het doel van flexibel peilbeheer is een meer natuurlijke peilfluctuatie en het verbeteren van de waterkwaliteit door het beperken van de inlaat van gebiedsvreemd water. Bij flexibel peilbeheer mag het oppervlaktewaterpeil gedurende het gehele jaar fluctueren tussen een aangegeven onder- en bovengrens en wordt er dus minder snel ingegrepen door de beheerder. Pas zodra het peil de ondergrens onderschrijdt, wordt water uit de omgeving aangevoerd. Wanneer het peil de bovengrens overschrijdt, wordt het overtollige water afgevoerd. Voorbeeld: natuurgebieden.
	Natuurlijk	
		Natuurlijk peilbeheer wordt vastgesteld in gebieden waar een natuurlijk verloop van het peil plaatsvindt of gewenst is. Het peil wordt vooral beïnvloed door neerslag in de winter (hoger peil), verdamping in de zomer (lager peil) en de hoogteligging van het gebied (wegzijging). Kenmerkend is dat er bij een wateroverschot wel wordt afgevoerd, maar dat bij watertekort niet wordt ingelaten (vaak is dit niet mogelijk door de hoogteligging van een gebied). Het peil kan dus fluctueren en er is geen sprake van een streefpeil. Door hoogteverschillen in de slootbodem is vaak geen onder- en bovengrens aan te geven. Een natuurlijk peilbeheer geeft dus aan dat het peil in het peilgebied vooral beïnvloed wordt door (natuurlijke) omstandigheden. Voorbeeld: een duingebied waar via een stuw water wordt afgevoerd, maar waar naast neerslag geen wateraanvoer plaatsvindt. Ook vrij-afwaterende gebieden vallen onder natuurlijk peilbeheer.

bijlage 5 Besluiten en besluitkaarten en besluittabellen